

V I E N Y B Ė

74 M. 40 N. 41

BROOKLYN, N. Y.

1960 M. SPALIO (OCTOBER) 7 D.

TĒL. Applegate 7-7257

KAINA 15 C.

DABAR

Juozas Tysliava

Kartu su Chruščiovu atplaukusio estų jūrininko Viktoro Jaanimets apsisprendimas pasilikti Amerikoje rodo, kaip jaunimas jaučiaši komunistų okupuotose kraštuose.

Reikia atsiminti, kad Viktoras Jaanimets tebuvo 9 metų, kai sovietai užėmė Estiją. Kitais žodžiais, sovietų okupacijoje užaugusiam Estijos jaunimui nėra svetima laisvės idėja.

Ir tai ne vien Estijoje. Laisvės idėja tebėra gyva Lietuvos ir Latvijos jaunimo širdyse. Tik reikia prisiminti Grišmanausko ir kitų dviejų lietuvių jūrininkų pabėgimą...

Nuolatinis žmonių veržimasis į laisvę rodo, kad iš Sovietų Sąjungos glėbio bėgtų, jei galėtų, ištisos tautos.

Nepriklausomybės dvasia yra stipri net komunistų valdomuose kraštuose, ir tai akivaizdžiai matoma iš paskiausiu laiku pablogėjusių Albanijos santykių su Maskva. O ką jau bebūtų apie komunistinės Kinijos milžiną...

Nenuostabu, kad Chruščiovas Jungtinėse Tautose vėl buvo paleidęs kakarinę. Bet tuo savo balsu jis neišgąsdins pasaulio.

"Jeigu balsas turėtų galią, tai bulius būtų pasaulio karalius" — sakydavo mano senelis.

"Būčiau labai dėkingas, jeigu apie šią knygą ką nors parašytumėte Vienybėje", rašo man Leonardas Andriekus.

Tai buvo vieną šios savaitės rytą, kai aš savo sode skyniau paskutinį obuolį. ("Obelis kur augalota...") Paštininkas atnešė ir tiesiai per tvorą man padavė paskiausios Leonarda Andriekaus kūrybos vaisių — daugiau kaip 200 puslapių poezijos knygą — SAULĖ KRYŽIUOSE.

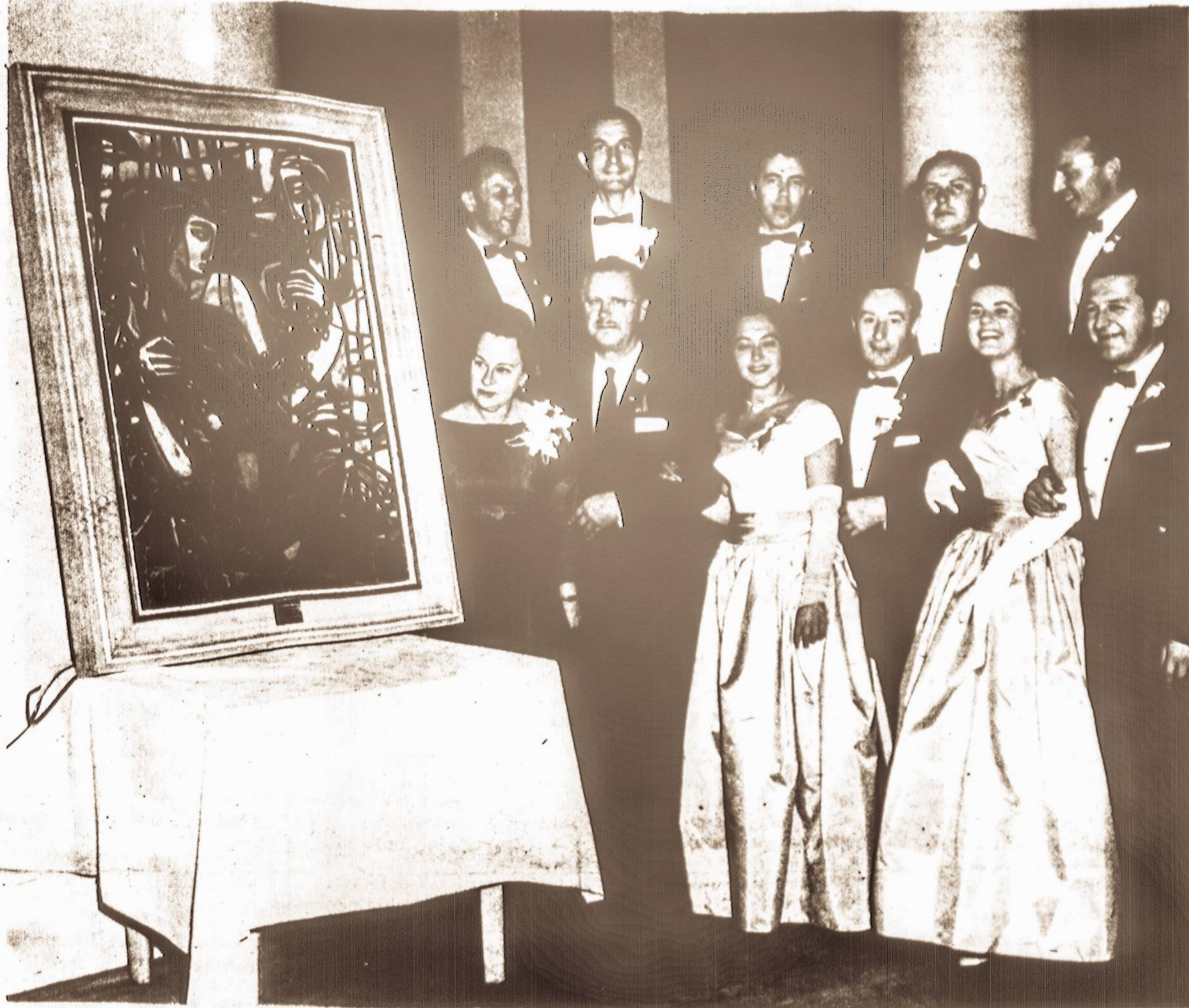
Ką gi aš galėčiau parašyti apie šią gražiai išleistą (Pranciškonų) ir įdomiai iliustruotą (dailininko Telesforo Valiaus) knygą, kurios autorius, iš 105 eilėraščių, net 47 kartus sumini Viešpaties vardą?

"Kokia stipri yra ši meilė, Tu pats gi, Viešpatie, matai."

Tai iš dalies primena GIESMIŲ GIESMES, nors bibliškasis autorius tik vieną kartą tesumini Viešpaties vardą. Bet ar Andriekaus Viešpats nėra tas pats Viešpats, kuris vedžiojo ir Sallamono plunksną?

(Pukelta i 4 psl.)

Siuntiniai iš Amerikos... ...gali nuvesti į kalėjimą!

Nuostabus Kybartietės Savickienės nusikaltimas — ji pardavinėjo gautus iš Amerikos siuntinius... Valdinei komiso krautuvei!

Rugsėjo 20 d. TIESA No. 222(5355) šūkiu KASNEDIRBA — TAS NEVALGO aprašė "baisy" kybartietės Aleksandros Savickienės nusikaltimą — "spekuliaciją". Ji savo ir kaimynų gautus iš Amerikos daiktus nuveždavusi parduoti į valdinę komiso krautuvej Kaune. Ta proga paskelbtas TIESOS straipsnis nuostabiai gerai nušviečia būklę Lietuvoje, dėl to ji čia ištaisai ir perspausdiname. Iš jo visų pirma aišku, kad dėl kiekvieno turimo daikto reikia aiškintis milicijai. Antra, kaimynai ir pareigūnai raginama šnipinėti ir pranešti saugumo įstaigoms. Trečia, nors TIESA ir aiškina, kad "už paskutinius centus (amerikiečių) siunčiami skudurai... pardavinėjami kelis kartus brangiau, negu tie "amerikoniški daiktai verti," tikroji būklė yra tokia, kad tie "skudurai" vis dėlto yra labai vertingi, gerokai palengvino tautiečių gyvenimą Lietuvoje ir daugelį jų yra išgelbėję nuo tikros bado mirties Sibiro stovyklose. Būdinga ir tai, kad, kaip matyti iš TIESOS, siuntinių gavimą ir realizavimą dauguma žmonių nenori laikyti nusikaltimu ar "spekuliacija." Įdomu, kodėl TIESA nerado galimu pranešti baudmės dydį — Savickienė būvusi nubausta "pagal įstatymus."

Pagyvenusį moteriškė vėl laukia ateinant traukinio. Taip, kaip ir vakar, ir užvakar, ir prieš savaitę... Rankoje tas pats panešiotas krepšys, keli mažesni ryšuliukai, susukti popieriuje. Iš pažiūros eilinė keleivė. Tik akys bailiai bėgioja, žvilgsnis neramus.

Milicijos darbuotojai sulaukė pilietę. Pasirodė, kad tai kybartietė Aleksandra

Savickienė. Jos krepšyje, ryšuliuose buvo rasta nemaža pramoninių prekių.

— Pas savo brolienę ėjau. Žinot, Černiachovskio gatvėje gyvena. Nešiau siūlus, kad megztuką numegztų, — aiškinosi moteriškė.

— O megztukas kam?

— O megztuką aš norėjau padovanoti jos dukrai Valytei. Kartą jau buvau

padovanojusi, bet susipykau su broliene ir atsiėmiau. Dabar vėl nešu. Bene pyksiesi su gimine, susitaikėm, — malė Savickienė.

Kiti gal būtų patikėję. Bet Kybartų milicijos darbuotojai įtarė, kad piletė Aleksandra Savickienė spekuliuoja. Milicijos darbuotojai dažnai ja buvo pastebėję geležinkelio stotyje, turguje, pardavinėjant įvairiausių daiktus. Gyveno ši moteriškė irgi keistai. A. Savickienės dažniausiai nebūdavo namie, ji kažkur važinėjo. Jos sūnus Albinas, kuris dirbo Kybartų ryšių skyriuje, visada ištaigingai pietaudavo valgykloje, ir, nors dirbo tik jis ir gaudavo nedidelį atlyginimą, nei motina, nei sūnus dėl kapeikos nedrebėjo.

Pas A. Savickienę padarė kratą. Tarp įvairiausių vilnonių ir šilkinų audinių, moteriškų marškinėlių ir bliuskučių, šilkinų staltiesių ir vilnonių skarelių milicijos darbuotojų dėmesį patraukė kratos metu

Chicagos vyrų choras Vytis apdovanoja savo mecenatus Mariją ir inž. Ant. Rudžius. Po Chicagos Lietuvių Vyrų choro dešimtmečio koncerto Marija ir Ant. Rudžiai surengė banketą South Shore Country Club patalpose. Bankete visas operos personalas savo globėjams iškėlė dalį Ados Korskaitės darytą vitražą "Jūratė ir Kastytis". Prie vitražo stovi: M. ir A. Rudžiai, M. Monkienė, V. Radžius, J. Navickaitė, A. Trinkūnas, Antroje eilėje - V. Vaišvila, K. Skaiskiris, E. Gerulis, V. Stropus, P. Celkis.

raštos dvi popierinės dėžutės. Viena jų buvo adresuota Kybartų miesto gyventojui Vincui Lopetaičiui, kita — kybartietei Ursulei Juknevičiūtei.

— Aš, vaikeliai, iš Amerikos vieną kitą siuntinį gaunu, — pasakojo senukas. — O Savickienė iš manęs tuos siuntinius nuperka.

Tą patį pasakė ir Ursulė Juknevičiūtė. Jai iš JAV siuntinius atsiunčianti sesuo. Kol buvo šilta, pati turguje pardavinėdavo. Bet vieną kartą Savickienės sūnus Albinas atvežęs jai siuntinį iš pašto, o Savickienė ir pasisiūlusi nupirkti viską. Dabar jai ir parduoda.

Ilgai milicijos darbuotojai vyniojo kamuolį. Buvo (Pukelta i 12 psl.)

Menamos visuomeninės mislės

Visuomeninė veikla nepaliko didesnių rezultatų, bet užtat sukėlė daug mislių: Už ką lėkštė Nixonui? Ar Paleckis Goldbergas? Kas, kam ir už ką dovanojo Dirvą?

Nors rudenį Chicagoje įvykę įvairūs suvažiavimai ir kitokia veikla nepaliko apčiuopiamų rezultatų, tačiau visuomenė patiekė eilę mislių, kurioms ispėti dažnai reikia Sallamono galvos:

Kodėl du veikėjai — vienas iš Chicagos, kitas iš New Yorko vykdamieji republikonų pasitarimus Washingtono, kartu pasiėmė savo tautiniais rūbais pasipuošusias žmonas, kurios viceprezidentui R. Nixonui įteikė lėkštę? Ar tuo norėta netinkamoje vietoje ir netinkamu laiku pareikšti asmeninį atsidavimą republikonų kandidatui ar išsiskirti ne tik iš kitų tautiečių, bet ir kitų tautinių grupių reprezentantų, tokių išdaigų nekrėtusių nei republikonų, nei demokratų pasitarimuose? Juk buvo susirinkta pasitarti, bet ne baudžiamos papročius kartoti!

Kaip į Kapočiaus enciklopedijos kol kas paskutinį — 21-ąją tomą, aprašant Justina Paleckį, pateko toks sakiny: "... pagal kitą nepatikrintą versiją, Paleckis gimęs Telšiuose kai dar jo motina buyusi netekėjusi ir jo tikras tėvas esąs buvęs fabrikantas Goldbergas."

Kas yra enciklopedija: faktų ar nepatikrintų gandų rinkinys? Koks skirtumas, jei Paleckio tėvas buvo ne žemaičių bajoras, o Telšių fabrikantas? Kas suklastojo metrikus? Pagaliau iš teksto ne visai aišku kas ką pagimdė?

Kuriems galas DIRVA paskelbė, kad ją VILTIES b-vei dovanojęs V. Rastenis? Ar tam, kad Rastenius davus progos tai paneigti ir pasigarsinti, kad likę neapmokėti jo ir jo žmonos viršvalandžiai?

Kodėl ir kaip kai kurie mūsų veikėjai sugalvojo, kad amerikiečiai turi susidomėti Žalgirio mūšiu?

Kaip atsitiko, kad Talkos suvažiavimo nesveikino Diplomatiškos Sefas (apie tai nebuvo skelbta), bet susilaukta socialdemokratės E. Mikuziūtės pasveikinimo?

Kodėl Gaidžiūnas siūlojasi negavęs Voice of America pasveikinimo DIRVOS 45 m. sukakties proga ir pyksta, kad tos institucijos atstovas dalyvavo vyrų choro 10 metų minėjime, o visai nesišlojo, negavęs Bačiūno sveikinimo?

Baras ir Stempuzienė į Kolumbiją ir Venezuelą

Kaip VIENYBĖJE jau buvo pranešta, čekagietis Stasys Baras — Baranauskas ir clevelandietė Aldona Stempuzienė šį mėnesį važiuoja gastrolį į Kolumbiją ir Venezuelą, Kolumbijos sostinėje Bogotoje

spalio 21 d. jie dainuos kartu su simfoniniu orkestru, kurį diriguos nuolatinis jo vadovas Olav Roots (estas). Programoje orkestras atliks V. Jakubėno minuetą, S. Baras, orkestrui palydint, dainuos V. K. Banaičio "Aš per naktį", arijas iš Aidos ir A. Chenier. Stempuzienė — vieną B. Budriūno dainą ir porą arijų. Koncertą ruošia Kolumbijos Švietimo ministerija. Baras ir Stempuzienė turės dar rečitalius toje pačioje Bogotoje, Medelline ir Venezuelos sostinėje Caracas.

Prasidėjo Lyric Operos sezonas

Šį penktadienį prasidėjo Chicagos Lyric Operos sezonas Verdi Don Karlos opera, kurią diriguoja vyr. Milano Scalos dirigentas Antonio Votto, pirmą kartą pasirodęs Amerikoje. Iš lietuvių šį sezoną toje operoje dirba kaip dirigentų asistentas Aleksandras Kučiūnas, mažą (viena iš aštuonių valkirijų) rolę turi P. Bičkienė R. Wagnerio "Die Walkuere". Chore dalyvauja Roma Mastienė. Jonas Vaznelis, penkis metus dainavęs tos operos chore ir mažesnėse solo partijose, šį sezoną dalyvauti atsisakė (jis tačiau talkininkaus vienam kitam pastatymui). Prižadatis tokia pat, kaip ir kitų tautiečių: sezonas trunka tik šešias savaites. Todėl, nors atlyginimas ir geras (choristai per sezoną uždirba per 1,000 dol.), tačiau tą palyginti trumpą darbą sunku suderinti su turimu nuolatinio užsiėmimu — reikia turėti neįžmonišką sveikatą, kad dirbus abudu.

Minios dainininko Peškio laidotuvės

Tragiškai automobilio katastrofe žuvusio prekybininko ir dainininko Antano Peškio, 41 metų, laidotuvės praeitą šeštadienį sutraukė rekordinę minią žmonių. Kadangi velionis neturėjo jokio draudimo, buvo ką tik pradėjęs nuosavą biznį, jo žmona, irgi daininke, Genovaitė Peškienė ir 6 metų sūnelis liko labai sunkioje materialinėje būklėje, todėl laidotuvėms ir pirma parama šeimai rūpinosi vyrų choras, kurios dešimtmecio koncerte užpraeitą sekmadienį dalyvavo abu Peškiai.

K. MIKLAS su šeima, su neseniai iš Lietuvos atvykusia motina ir seserimi, lankė gimines ir draugus Chicagoje.

Lietuviai Kalifornijoje

(Atkelta iš 2 psl.)

ro parapijos klebonas kun. J. Kučingis mane pakvietė būti lituanistinės — šeštadieninės mokyklos vedėju, labai nenorėdamas prisėmiau šias pareigas. Tačiau ilgesnį laiką dirbdamas išsikinau, kad be įvairių rūpesčių ir nemalonių darbų mokykloje teikia ir moralinio pasitenkinimo, matant mūsų priauganti jaunimą, kurio tarpe paskutiniu metu jau nei vieno nėra Lietuvoje gimusio, susipažįstant su tautos praeitimi, literatūra, prosenių žeme..."

Trumpai apie demokratų

Amerikos lietuvių pi- liečių klubas Kennedy — Johnson kandidatūroms prezidentiniuose rinkimuose remti rengia "free rally" spalio 15 d. Hollywood, HotelKnickerbocker

patalpose. Be kalbų bus ir dainų. Programoje dalyvaus solistė F. Korsakaitė.

... Bendruomenė...

Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkės valdyba atlieka galutinus pasiruošimo darbus jos rengiamai pirmajai Kalifornijos lietuvių dienai — spalio 23 d., Los Angeles Breakfast klubo patalpose. Statoma G. Velička "Minija vėl išsiliejo", dėlko pats Velička ir aktoriai dabar lieja prakaitą labai intensyviai repetuodami... Kalbama, kad veikalas labai įdomus, visi gerai išijautė į savo roles ir spalio 23 d. lietuviškoje scenoje pamatysime iki šiol čia nematytos apimties veikalą su vaidinimu, dainomis, tautiniais šokiais ir muzika. Šitam puikiam veikalui dekoracijas

piešia Algirdas Zaliūnas. Bendruomenės pirmininkas inž. J. Motiejūnas praneša, kad į šią lietuvių dieną yra pakviesta ir žymių amerikiečių. Davusių sutikimą dalyvauti tarpe yra ir kongreso narys G. Lipscomb.

... Visuomenė...

Siemet lietuvių visuomenė gausiai dalyvavo Tarp-tautinio Instituto surengtoje Tarp-tautinėje Dienoje, spalio 8 ir 9 d., kurioje lietuviškai pasirodė su tautiniais šokiais (O. Razutienės jaunių grupė) ir tautodailės parodėle (įrengta arch. Arbaus, talkininkaujant inž. J. Motiejūnui). Tarpe kita ko arch. Arbus buvo išstatęs jo suprojektuotų Lietuvos pasiuntinybės rūmų Brazilijoje modelį, kas ypač traukė publikos dėmesį. Tautiniais rūbais pasipuošusios lietuvaitės (Stroputė, Andrašūnaitė, Karaliūtė, Mitkutė, Reivydaitė, Fledžinskaitė, Gustaitė, Mikuckytė, Lembergaitė, Aukškalnytė,

DR. BRUNONAS KALVAITIS, vienybės bendradarbis, plačiai žinomas veikėjas mirė praeitą pirmadienį Bostone. Prieš porą savaitių velionis ištko širdies smūgis, nuo kurio jis, deja, neatsigavo. Brunonas Kalvaitis buvo teisininkas, studijavęs Vytauto Didžiojo universitete Kaune ir teisės daktaro laipsnį išsigijęs Italijoje. Bostone su partneriu turėjo apdraudos ir nekilnojamo turto biznio įstaigą. Nuo pat atvykimo iš Europos, aktyviai dalyvavo lietuviškame veikime.

SIUNTINIŲ ĮSTAIGA VOKIETIJOJE

Vakarų Vokietijoje neseniai pradėjo veikti nauja lietuviška siuntinių įstaiga vardu 1001 Dovanos, inkorporuota Vokietijos Lietuvių Bendrovė adresu (16) Dieburg/Hessen, Postfach 21, W. Germany. Neseniai jų išleisti 74 psl. turinčių katalogai pradeda keliauti į pasaulį.

Jų viršelis turi įrašus lietuviškai, angliškai, vokiškai, ukrainietiška, lenkiškai, estiška, latviškai. Viršelin atspausdinti kitų valstybių pašto ženklai. Lietuvos pašto ženklų yra keturi: Su Vytautu Didžiuoju, su Antanu Smetona, su Darium — Girėnu, ir Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo pašto ženklas.

Kataloge yra gausus pasirinkimas įvairiausių prekių, siuntimui į Lietuvą ar kitus kraštus, taip pat išsirašymui geros kokybės prekių iš užsienio. Pavyzdžiai turi iliustracijas. Tarp jų matome: paltus, kostiumus, sukneles, megstukus, marškinius, kojines, pirštines, skareles, batus, raštmenis, papuošalus, žaislus, laikrodžius, įrankius, namų reikmenis, odos dirbinius, medžiagas, muzikos instrumentus, foto aparatus, siuvamas mašinas, rašomas mašinėles, radijo aparatus, maisto produktus, medicinos reikmenis ir įvairius vaistus.

Skiptimaitė ir Vebeliūnaitė.)

... Istorija

Žalgirio mūšio 550 metų sukakties minėjimą rengia Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkės valdyba lapkričio 27 d. parapijos salėje. Programoje numatyta: rašytojo J. Švaisto paskaita, dramos sambūrio vaidinimas, parapijos choro dainos.

sidabrą, porcelano, gintaro dirbinius, perstiskus kilimus ir t. t. Net vokiškus ir kt. automobilius galima per tą naują lietuvišką imonę išsirašyti, kaip: Borgmard, Volkswagen, Mercedes — Benz, Taunus — Ford, Austin, Hillman, Renault, Fiat, Volvo ir kt.

Taip kaip matome, jie yra pasiryžę plačiai tarnauti įvairiausių sumanymus, norus turintiems žmonėms. Jų katalogus galima gauti tiesiai iš centrinės jų įstaigos. Taip pat jų katalogai gaunami pas Vasario 16 gimnazijos bei Saleziečių gimnazijos rėmėjus, bei 5524 S. 52nd St., Omaha 7, Nebr., USA. K.

GENUINE
Amber
GEM OF THE AGES

GINTARAS
LIETUVOS AUKSAS

Įvairiausios gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis.

Užsakoma per paštą.
AMBER GUILD LTD.
80-19 31st Avenue
Jackson Heights, N. Y.
Tel. HA 9-5855
Pasiikiama: auto iki 31 Ave. Northern Blvd. IND subway iki Roosevelt Av. IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

VIENYBĖ

Lithuanian Weekly Established in 1886
 Juozas Tysliava, Editor and Publisher
 192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y.
 Telephone: APplegate 7-7257
 Vytautas Meškauskas, Associate Editor
 2625 S. Harvey, Berwyn, Illinois
 Entered as Second Class Matter October 23, 1907
 at the Post Office of Brooklyn, New York
 Subscription rate: \$7.00 for one year.
 Advertising rates on application

DABAR (Atkelta iš 1 psl.)

Tas pats. Jo saujoje nunoko ir tas obuolys, kurį aš nuskyčiau aną rytą, kai paštininkas man atnešė poeto Leonardo Andriekaus kūrybos dovaną — SAULĘ KRYŽIUOSE.

Du Draugo bendradarbiai susiginčijo dėl senatoriaus Kennedy siūlomos medicinos pagalbos įstatymo.

Dr. K. Ambrožaitis sako, kad "sen. J. F. Kennedy nori medicinos pagalbos srity visus suvaryti į kolchozą ir duoti nemokamą gydymą už kolchozinių sumokėtus mokesčius, neduodant teisės nei pasirinkti, nei atsisakyti."

Kazys Žirgulis sako, kad "tai iškraipymas sen. J. F. Kennedy įstatymo dvasios" ir kad "Anglijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje yra jau seniai įvesta socialinė medicina."

Įstatymas, kurį senatorius Kennedy siūlo priimti, dar toli šaukia iki socialinės medicinos. Bet vis tiek tai jau būtų didelis šuolis į prieky šioje srityje. Juo labiau, kad, kaip Žirgulis sako, "nei viename pasaulio krašte daktarai tiek neplėšia, kiek Amerikoje."

Priėmus socialinės medicinos įstatymą, Amerikos gydytojai, bent iš dalies, būtų išgydyti nuo gobšumo ligos, kuria jie, iš kartos į kartą, vienas kitą užkrečia.

Mat, viena bėda ne bėda. Kai žmogus suserga, tai jį net trys apsėda — liga, daktarai ir ligoninė...

Mums rašo:

Vienybės 40 nr. aprašant Karlo dešimtmečio Amerikoje minėjimą tarp kitų ir aš buvau paminėtas. Mane pavadino pačiu pirmuoju Lietuvos kariuomenės kūrėju savanoriu. Tai netiesa.

Įprasta pačiu pirmuoju savanoriu kūrėju vadinti gen. št. pulkininką Kazį Skirpą. Mane pavadindavo tik kaip pirmąjį savanorį kūrėją kareivį. Taigi, ne karį, kuris yra bendras pavadinimas karininkams ir kareiviams.

Dėl tų pirmumų šitaip buvo. 1918 m. pavasarį pradėjus iš Rusijos grįžti lietuviams kariams, jau baltųjų mėn. prie Lietuvos Tarybos Vilniuje buvo pradėta registruoti buvę karininkus, kurie sutiktų tarnauti būsimoje Lietuvos kariuomenėje.

Į tą karių sąrašą pirmasis įsiregistravo karininkas Kazys Skirpa. 1918 m. birželio 24 d. grįžęs iš vokietų nelaisvės laišku įsiregistravau ir aš — kareivis.

Iki 1918 m. spalio mėn. viso įsiregistravo tik 41 karys (39 karininkai ir 2 kareiviai). Tuo būdu ir įsiregistravau pirmasis kareivis.

Kaip matome, labai mažai įsiregistravo. Dauguma nežinojo tokios registracijos, nes tuomet buvo labai sunkus susisiekimas, net ir paštu. Kiti, jeigu ir žinojo, tai neskubėjo. Kam registruotis, kada dar niekas neišku. Reikės — atvyks patys.

Tie minimi pirmūnaitai tik simbolika. Dėl jų yra įvairių nuomonių. Kitų nuomonė — prisilaikyti ne są-

rašų, bet kas ištikrųjų atvyko pirmieji į pradėtą organizuoti kariuomenę. O šito susekti neįmanoma, ypač dabar nebeturint archyvų. Dar gyvųjų atsiminimai gali kartais klysti.
 STASYS BUTKUS
 Maspeth, N. Y.

Sveikinu Vienybę, kuri visada griežtai kovojo su komunistų užmačiomis. Republikonų partija yra kovos su komunizmu čempionas ir todėl šia proga aš nuolankiai prašau ją remti ateinančiuose lapkričio 8 rinkimuose.

Chruščiovas Jungtinėse Tautose kalbėjo apie kolonializmą, bet komunizmas kaip tik yra pati žiauriausia kolonializmo forma, kurią, Lietuvai ir kitoms laisvės trokštančioms tautos tenka pažinti.

Laimel, Amerika, savo santykiuose su raudonaisiais, tebėra nepalaužiama. Komunizmo "filosofija" Amerika yra sudavusi triuškinantį smūgį. Mes, savo diplomatine taktika, laimėsime šaltąjį karą taip, kad raudonieji nenorės karštojo karo, kurio, tiesą pasakius, niekas nenori.

Štai kodėl lietuvių visuomenė jums bus dėkinga už paramą Republikonų partijai: Išrinkus Nixoną ir Lodge, Amerikos vyriausybė galės užimti dar stipresnę kovos poziciją su komunizmu. Bet tuo pačiu kartu mes neprivalome pamiršti, kad tik Prezidento Eisenhowerio dėka mūsų jaunimas nebemiršta Korėjos laukuose.

VYTAUTAS SKRINSKA
 Worcester, Mass.

LAIKRAŠTININKŲ PARUOŠIMAS

Zurnalistu reikia... gimti: Dėl to su Antanu Smetona sutiko... Lietuvos Žinios. Į žurnalizmo mokslą profesionalai ilgą laiką žiūrėjo su pašaipa. Inicijatyva tokiam mokslui išplaukė ne iš redaktorių, bet iš vieno... generolo. Turėjo praeiti beveik šimtmetis iki buvo visuotinai išitikinta to mokslo nauda.

Vytautas Meškauskas

Ponas T. Maželka VIENYBĖS rugsėjo 30 d. numerio MUMS RAŠO skyriuje stebisi, kodėl A. Smetona, būdamas tokios blogos nuomonės apie mūsų laikraštinius, nieko nepadarė jų lygiui pakelti, ir abejoja, kad lygiai tokios pat nuomonės būtų mūsų "kairioji" visuomenės dalis. Mano nurodyta 1926 m. kultūros kongreso rezoluciją p. Maželka vertina tik kaip "minios nuotaikos valsių".

Tą abejonę, man rodos, labai lengvai galima išsklaidyti dviem kairiosios visuomenės organo LIETUVOS ŽINIŲ ištraukom. Taip 1924 metų vasario 2 d. ten buvo rašoma:

"Reporteriu, žinių rinkėju reik gimti, reik nuo mažens pasižymėti vikrumu, apsukrumu, reik mokėti mintis iš vėjo gaudyti, momentaliai, tiksliai jas vystyti ir trumpai sklandžiai poplery fiksuoti.

Ar mūsų laikraščiai turi panašių žmonių — nežinau, bet iš jų kūrinių lengvai įspėjama, kad visos tiems tikslams vartojamos jėgos nedaug kuo skiriasi nuo įprasto mūsų žmonių tipo. Iš jų rašymo būdo matyt, kad jie rimti, šalti, lėti, kaip ir kieno slėgiami vyrų, iš kurių galima visą ko sulaukti, tik ne įtikinančios argumentacijos, tik ne vikrumo, ne jumorio, neskaudžios pašaipos.... Dar kad tas balastas nerašytų,

dar būtų pusė bėdos. Bet jis rašo — va kame skaitytojų, o tuo pačiu ir laikraščių tragedija prasideda.

Už savaitės — vasario 10 d. liberalinės Lietuvos Žinios štai ką konstatuoja:

"Tarp laikraščių plečiasi įpatinga konkurencija, ne žiniu teikimo atžvilgiu, bet kas nuobodžiau, tarsi rimčiau rašys kas daugiau verstų straipsnių persispausdins. Skaitytojas žiovauna, margas laikraščių marškas vartydamas. Taip laikraščiai sau, skaitytojai sau, straipsniai sau, gandai sau, Administracija galų su galais nesuveda, o žmonės nusiskundžią nebeturi ką skaityti. Nesąmonių pilnas mūsų gyvenimas."

A. Smetona kritiškai pažvelgdamas į mūsų spaudą 1933 metais daugiau ar mažiau pakartoja tas pačias mintis. Pagaliau ar paskutinioji 1924 metų LIETUVOS ŽINIŲ citata nėra ir šiandien aktuali. Ar ir šiandien dažnai nepergyvename to paties reiškinio: "Laikraščiau sau, skaitytojai sau, straipsniai sau, gandai sau" — ir reikia pridėti: gyvenimas sau!

Kaip pakelti laikraštinių lygį? Iš LIETUVOS ŽINIŲ išeitų, kad mūsų laikraštinių netinkamumas išplaukia iš tautinio charakterio: nėra judrumo, lanks-

(Nukelta iš 5 psl.)

Kam tarnauja Rastenio Talka?

P. LELIS

Toronto, Ont.

Kai prieš šešis metus Rastenis pradėjo organizuoti vadinamą Nepriklausomybės Talką, kiekvienas padorus tautietis tuojau suprato, kad tai nėra rimtas darbas, o tik trumparegių pseudopolitikų, nepritapsių prie lietuviškos daugumos, tuščio išdidumo ir garbėtroškos demonstravimas. Dabar, praėjus šešioms metams, matome, kokie šių skambiais vardais ir inicialais vadinamų "talkų", "tarnybų" ir "studijų" darbo rezultatai.

Neskaitant sukeltos neapykantos tarp veikėjų ir bendro visų sąmoningų lietuvių pasipiktinimo, Talkos judėjimas nieko pozityvaus nėra davęs. Pagaliau pats Rastenis neseniai prisipažino, kad "mes kalnų nenuvertėme."

Jei pažvelgsime į Talkos praėtų metų lėšų apyskaitą, kaip ji paskelbta Dirvos 17 n., tai tuojau įsitikinsime šios "laisvinimo" organizacijos pajėgumo ir jos nuveiktų darbų vertės menkumu. Neskaitant likučio iš anksčiau, 1959 metais Talka turėjo pajamų iš viso... \$2,132,67. Tai suma, kuri negali lygintis su betkurios eilinės organizacijos ar Bendruomenės apylinkės metinėmis pajamomis. Pavyzdžiui, Hamiltono apylinkė 1959 metais turėjo pajamų 12,000 dolerių, tai yra, šešis kartus daugiau negu Talka. Įdomu, kad didžiausia dalis Talkos pajamų — \$748,90 — gauta iš Toronto, kuris laikomas didžiausiu Talkos ramsčiu ir Rastenio skaldymo politikos anapostu.

Amerikoje tautininkai yra labiau lietuviškai nusiteikę, ir ten Talka neturi pasisekimo. Tai matyti iš atskirose kolonijose surinktų lėšų menkumo. Pavyzdžiui, Kalifornijoje — 10 dol., Mass. — 5 dol., Ohio — 5 dol., Pensylv. — 112 dol. ir New Yorke — 117 dol. Nenuostabu, kad Rastenis dalį savo kromelio perkėlė į Toronto.

Dabar pažiūrėkime, ką Talka su savo pajamomis nuveikė. Stambiausią sumą — 550 dolerių — ji paskyrė sportininkų pasirodymui Pietų Amerikoje, skautų jamborei ir Lituanus žurnalui. Be to, dar po vieną kitą šimtinę davė kitiems nereikšmingiems reikalavimams. Tai ir visa Talkos veikla. Atrodo, kad patys tautininkai nežino, ką su surinktais pinigais veikti, kaip juos išleisti. Skautus, sportininkus ir Lituanus žurnalą remia Bendruomenė bei visuomenės organizacijos ir čia joks fondas nereikalingas.

Jei tautininkai su savo politika ir fondais žaistų tik savo tarpe, tai niekas nekreiptų dėmesio. Bet jie tuo savo žaidimu daug kur kliudo Bendruomenei veikti (Toronto, Los Angeles ir kitur). Nenuostabu, kad kiekvienas sąmoningas Bendruomenės narys turi atitinkamai reaguoti.

Toronte tautininkų vadovai atsiribojo nuo Lietuvių Bendruomenės — eilę metų nemoka jai solidarumo mokesčio, ir bendrai, kenkia jos darbui, ypač ruošiant Vasario 16 minėjimus. Jei anksčiau jie sakydavo, kad Kanados Lietuvių Bendruomenė yra krikdemų valdoma, tai dabar tam priekaištui nebėra pagrindo, nes KLB Krašto Valdybos pirmininkas yra nuosaukus tautininkas St. Kešgalla, kuris su visais moka gražiai sugyventi. Nežiūrint to, Toronto tautininkų, tikriau sakant, triukomo KVK nusistatymas Bendruomenės atžvilgiu nėra kiek nepasikeitė ir nenumatoma; kad jis pasikeistų.

Bendrai paėmus, Rastenio ir jo sėbrų Toronte politika yra neaiški ir nežinia kieno naudai ji tarnauja. Viena tik žinoma, kad ji netarnauja lietuviškiems reikalams.

Chruščiovas Jungt. Tautose: Dabar aš noriu pasisveikinti.

Mūsų vizijos ir mūsų draugai, arba negirk dienos be vakaro

Rodos, kiekviena tauta turi teisę prašyti Dievo palaimos, bet čia ne; tik Amerikai ta privilegija. Kas prašo kitoms tautoms, tas komunistas, "subversyvus." Nukentėję pavergtos tautos, kaip Lietuva, Vengrija, prieš eilinį amerikietį neturi teisės sakyti "God bless", jų kraštą, bet būtinai "America". Iš čia matyti, kaip toli nuėjęs šia kryptimi lojalumas. Ar dar reikia propagandos?

Štai vėl kitas tautietis. Vis negalėjau suprasti, kodėl vieną kitą kartą keltuve, mano kalbinamas, neatsakinėdavo, kol pagaliau paašėkėjo, kad jis bijojo prasižioti lietuviškai prieš keltuvininką negra, kad šis nesužinotų, kad anas yra ne amerikietis, bet lietuvis. Nuo to laiko šį tipą nekaldavau ne tik keltuve, bet ir darbovietėje.

O kur dar visi tie, kurie pasveikinti ar kalbinami lietuviškai, atsakinėja angliškai? O kur visi tie "akcentologijos" sargai, kurie saugo savo vaikų "nekalta anglišką" tarseną? Pavyzdžių čia būtų galima priskaičiuoti nesuskaitomą daugybę. Rastų jų pakankamai ir pats vyskupas, jeigu nors trumpam nusileistų nuo Marso...

Ir šitaip elgiasi ne vienas, ne du, ne atsiktinai. Šitokių mūsų tautiečių atvaizdą užtiksi darbovietėje, gatvėse, geležinkelio, autobusų ir lėktuvų stotyse — šitokia vyksta savųjų propaganda mūsų nenaudai. Ar nebus tik šis tremties sitorijos lapas pats gėdingiausias, nes dabar nutautėjam ne dėl tautinės sąmonės nebuvimo ar kokio apsnūdimo, kaip priešaušrio laikais, ar dėl paprasto neišmanymo, bet grynai prekybininko pasirinkimu; kas, kokia tautybė ir kalba dabar geriau "apsimoka". Į mūsų patriotizmą įsimitė biznieriškumo dvasia.

Ano meto nutautėjėjus ir atsimitėlius vadinom išgamom. Tuo tarpu savo nutautėjam čia teisinam "aplinkybių susidėjimu". Bet ar ne vis tiek, į kurį puodą savo geriausius kąsnius metam virti; ar į slavų, germanų ar pagaliau į anglosaksų katilą?

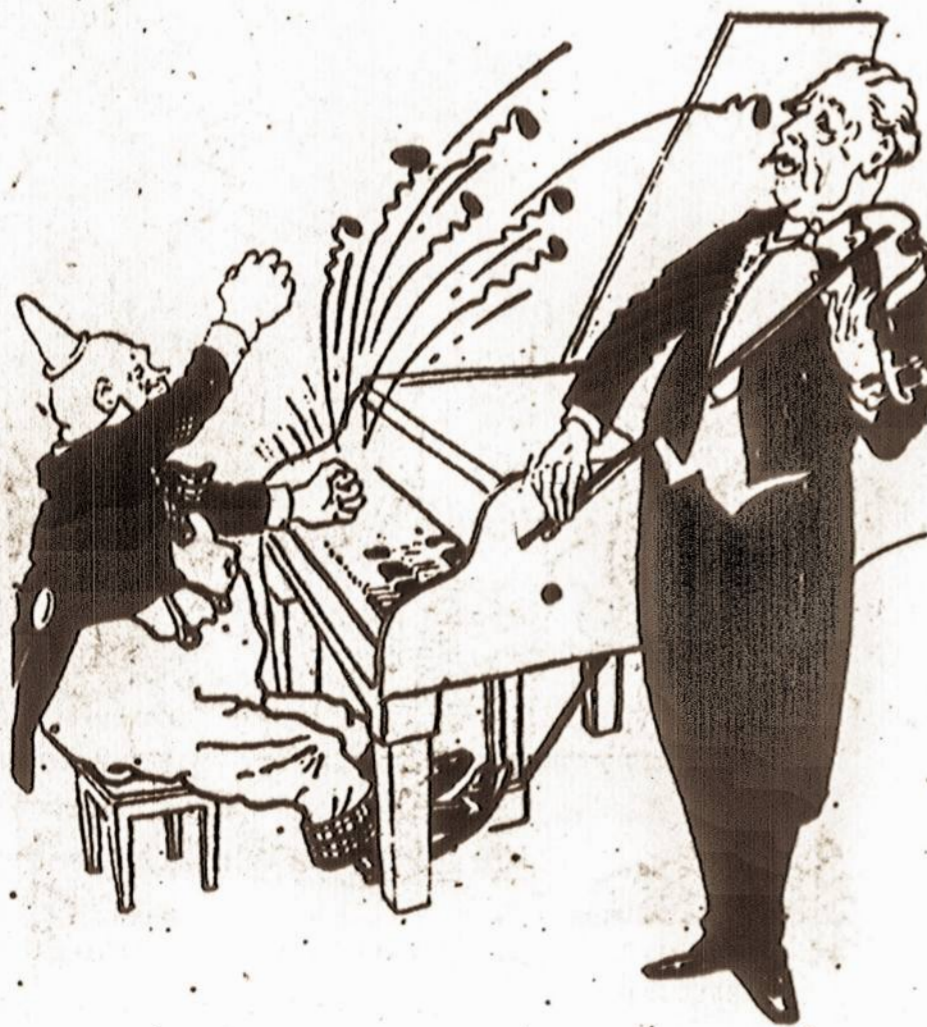
Lietuvių tauta nuo amžių yra tas didysis donoras, kuris gaivina kitus savo kraujo Lietuvos kaimynai, nutautėjimo pavidalu savo dalį gauna iš mūsų ir anglosaksai. Jei mūsų atgrasymas čia nieko nepadeda, tai kurstymas pultis kitiems į glėbį nereikalingas.

Jeigu tiek daug mūsų tautos nebūtų nubyrėję svetimiesiems, jeigu iš "didelio lojalumo" nebūtume gerąsias jėgas ir talentus atidavę kitiems, kokios kultūros ir reikšmės būtume šiandien pasiekę?

Dabar jau netrūksta tokių "patriotų", kurie Vilniaus neatiduotų lenkams, Klaipėdos — vokiečiams, tuo labiau visos Lietuvos rusams. Bet lietuviybę mieliai paaukvoja Amerikai — ir dar ką pridėti, jei tik turėtų.

Labai gaila, kad tautinis pokario meto mūsų sugedimas prasidėjo, kaip žuvies, nuo galvos, atseit, nuo šviesuomenės. Kokia ironija! Tautinį atbudimą Lietuvoj sukėlė inteligentija.

Ką vyskupas laiko "mūsų draugais"? Draugas, žinoma, labai geras dalykas, tik

labai retas. Tikra draugystė yra surišta su savęs atsižadėjimu ir rizika. O rizika būti su mumis, pavergtos tautos pabėgėliais, tikrai yra, pav. Ch. Kersteno atvejais; arba mirusio senatoriaus Joseph Mccarthy, kovojusio su šio krašto raudonaisiais, atvejis: vėliau pats tapo apkaltintu, kad einas prieš demokratiją.

Šiuo atžvilgiu žymesniųjų amerikiečių draugystė su mumis nei pelninga nei pagaliau jiems patogi, nors morališkai vertinga ir Amerikai prasminga. Su tais "mūsų draugais" dabar ypač keblu, nes jie turėtų būti idealistais, o tokių šiame krašte labai maža belikę. Amerikiečiai, būdami miesčioniškai materialistinio nusiteikimo, tokių draugysčių nelabai vertina.

Vyskupas mini senatorių Paul H. Douglas. Nežinia, kiek sąmoningai, tačiau keliais atvejais jis yra mums daug patarnavęs. Bet, atėjęs į Baisiojo Birželio minėjimą, pradėjo skaičiuoti mūsų nelaimės, tartum mes patys būtume to nežinoję; o savo kalbos pabaigoj vietoj geriausių linkėjimų pasakė: "Lai-kykitės ramiai. Jei Chruščiovas yra vyriausybės draugas, tai ir jūs taip turite jį priimti."

Būtų gerai, jei senatorius tuos skaičius (išvežtuosius) būtų atskleidęs Kapitoliuje arba Jungtinėse Tautose; gal ten būtų išgirdę ir tokie, kurie iki šiol nežinojo. O tada tai būtų turėję įtakos.

Panašiai yra "mūsų naudai" veikęs ir kongreso narys Madden, kuris Vasario 16 minėjimo proga New Yorko lietuviams parodė atsinešęs mūsų studentų įteiktos R. Nixonui peticijos su parašais knygas, tartum lietuvių to nebūtų girdėję...

Visa tai rodo, kokię atsiktinai yra tie mūsų draugai ir kokios improvizuotos jų žinios apie mūsų reikalus. Žinoma, negalima paneigti jų gerų intencijų. Tačiau kažkokiam nelemtum likimui veikiant, jų pastangos mūsų naudai nutrūksta pusiau kelyje... Kai praėjusiais metais senatorius Dodd viena proga savo kolegoms pradėjo sakyti apie mums padarytas skriaudas, tai ne tik neatsirado jokio draugo, kuris jį būtų parėmęs, bet jo kalba atsimušė į tuščio senato posėdžių kambario sienas... Dalyvavo tik vienas ar du senatoriai.

O visai neseniai Saugumo Tarybos posėdyje H. Cabot Lodge, gindamas Ameriką nuo sovietų apkaltinimo už vad. Provokacijų šnipinėjimą, suminėjo, kaip sovietų agresijos aukas, Lenkiją ir Vengriją, o Pabaltijį nutylėjo. Tai gi vėl "draugiškumo" mostas.

Kokias galim turėti vizijas, apie kurias kalba vyskupas, jei tie, kurie dar ir dabar liaupsinami "didžiaisiais" (pav. Churchill) jų neturėjo? Kai pasibaigė karas, jei nors

Laikraštiniuku...

(Atkelta iš 4 psl.)

tumo, rimta laikoma tik tai, kas nuobodul ir Smetona po dešimties metų dar pasigenda judrios inteligencijos". Kodėl jis vis dėlto nieko nedarė, kad pakėlus laikraštinių lygį, greičiausiai aiškintina jo įsitikinimu, kad laikraštiniuku reikia gimti, kad laikraštinių profesinės plonybės yra palyginti lengvai perimamos pradėjus tą profesiją praktikuoti.

Panašios nuomonės buvo ne tik senesnė Lietuvos inteligentija, bet ir kitų Europos kraštų viešoji opinija. Ir net Amerikoje iki paskutiniųjų dienų senieji žurnalizmo vilkai su tam tikru nepasitikėjimu žiūrėjo į tuos, kurie į redakcijas veržėsi jau baigę žurnalizmo mokyklas. Būdinga, kad iniciatyva žurnalistus apmokyti išplaukė ne iš pačių laikraščių redakcijų, bet iš ... pilietinio karo didvyrio generolo gen. Robert E. Lee 1869 metais.

Žurnalizmas, kaip atskira mokslo šaka, prasidėjo tik šio šimtmečio pradžioje. J. Pulitzer paaukojus Columbijos universitetui tam reikalui 2 milijonus dolerių, atskira žurnalistikos mokykla to universiteto rėmuose pradėjo veikti tik 1912 metais. Apie tą laiką apie žurnalizmą kaip atskirą mokslą buvo pradėta kalbėti ir Anglijoje. Vakarų Europoje žurnalizmo mokslas įgijo pilietinės teisės tik po paskutiniojo karo.

Štai kodėl nei Lietuvos Žinios, nei A. Smetona apie tokį mokslą nieko nebuvo girdėję.

Gabija Kulber, Elenos Kulbokienės-Kulber duktė Luzernoje, Šveicarijoje, savo viešbučio (Hotel Montana) bakone, kalnuose, prieš ežerą.

šiek tiek jie būtų numatę netolimą ateitį, pasaulis šiandien nekabotų ant bedugnės krašto, o mes patys ant nutautinimo "katilo" krašto. Šis laikmetis "didžiųjų" dar neturi.

Vizija yra didelio politiko ypatybė. Bet, kai nėra tikrai didelio, "didelio" vardas duodamas bet kam, netgi visai mažam. Juk kiekvienas, taigi ir mūsų laikotarpis turi turėti kokių nors "didžiųjų". Taip lygiai vyksta šių dienų meno ir muzikos srityse.

O jei kas mūsų, išėivijoje esančių, ir turėtų tą viziją, kas jo paklausytų? Ar mūsų šiek tiek, dabar virte "didmenų" pirkliams, paklaustyti "mažųjų"? Visokia dabar "lux" eina iš "didžiųjų". Pripažįstama tik tai, ką jie sako. Kas paisyti tokių vizijų, jei jos bus eilinio žmogaus?

Baltijos Valstybių Laisvės Tarybos pirmininkas V. Sidzikauskas rugsėjo 30 d. pasiuntė Kanados Min. Pirm. G. Diefenbakeriui padėkos laišką už jo kalbą JT pilnačiais, kartu pateikdamas kairių duomenų apie Baltijos valstybes.

Į laikraštiniuku buvo žiūrima kaip į tam tikrą rašytojų rūšį, o kaip tapti rašytoju dar ir šiandien negali išmokyti jokiam universitete. Žinia, bendras išsilavinimas labai padeda, bet jis negali atstoti sąlyčio su realiu gyvenimu, pastabumo dovanos.

Šiandien Amerikoje žurnalizmo galima mokyti 600 aukštojo mokslo institucijų. Su žurnalizmo pagrindais jau galima susipažinti Aukštesnėje Mokyklose (High School). Reikia penkių metų studijų, kad gautus Master of Science ir Journalism. Peržiūrėjus programas paaiški, kad pirmaisiais dviem metais plečiamas bendras išsilavinimas; tik vėliau pereinama prie žurnalizmo studijų: News — Editorial, Magazine, Advertising and Journalistic management, Television and Radio.

Žurnalizmo mokoma ir Vilniaus universitete. Vienas "kultūravimo" su bolševikais šalininkas jiems išrašė net New York Times oro pašto laidą. Bet ten, aišku, dėstomas propagandos, o ne žurnalizmo mokslas. Skirtumas toks, kad žurnalistas turi užčiuopti tiesą iš paties gyvenimo, propagandistas skelbia tokią "tiesą", kurią jam įsakoma skelbti. Iš to išplaukia ir pirmutinė sąlyga, be kurios neįmanomas joks žurnalizmas — LAISVĖ reikšti savo nuomonę. Jei tokia yra, viskas ateina savaime, nors ir reikia turėti daug kantrybės. Juo aukštesnis bendras krašto kultūros lygis, juo aukštesnis ir žurnalizmo lygis. Mokslas, aišku, padeda, bet nulemia ... prigimtis. Išėivijoje turime vieną kitą ir aukštesnius žurnalistikos mokslus išėjusius, tačiau ne visados jie geriau parašo už tuos, kurie, kad ir neturėjo progos išėiti to mokslo, tačiau žurnalizmą praktikuoja ir iš to kasdien mokosi.

LIEUVIAI PAVEIKSLUOSE

CHICAGOS
VYRŲ
CHORO
SUKAKTIS

Chicago Lietuvos Vyrų Choras Vytis spalio 2 d. paminėjo savo 10 metų kultūrinės veiklos sukaktį. Minėjimo koncerte matome mišrų chorą atliekant operinę ištrauką iš S. Simkano operos "Pagirėnai" (Saulė motina pakilo. Koncertą padėjo simfoninis orkestras. Dirigavo operos dirigentas A. Kučiūnas.

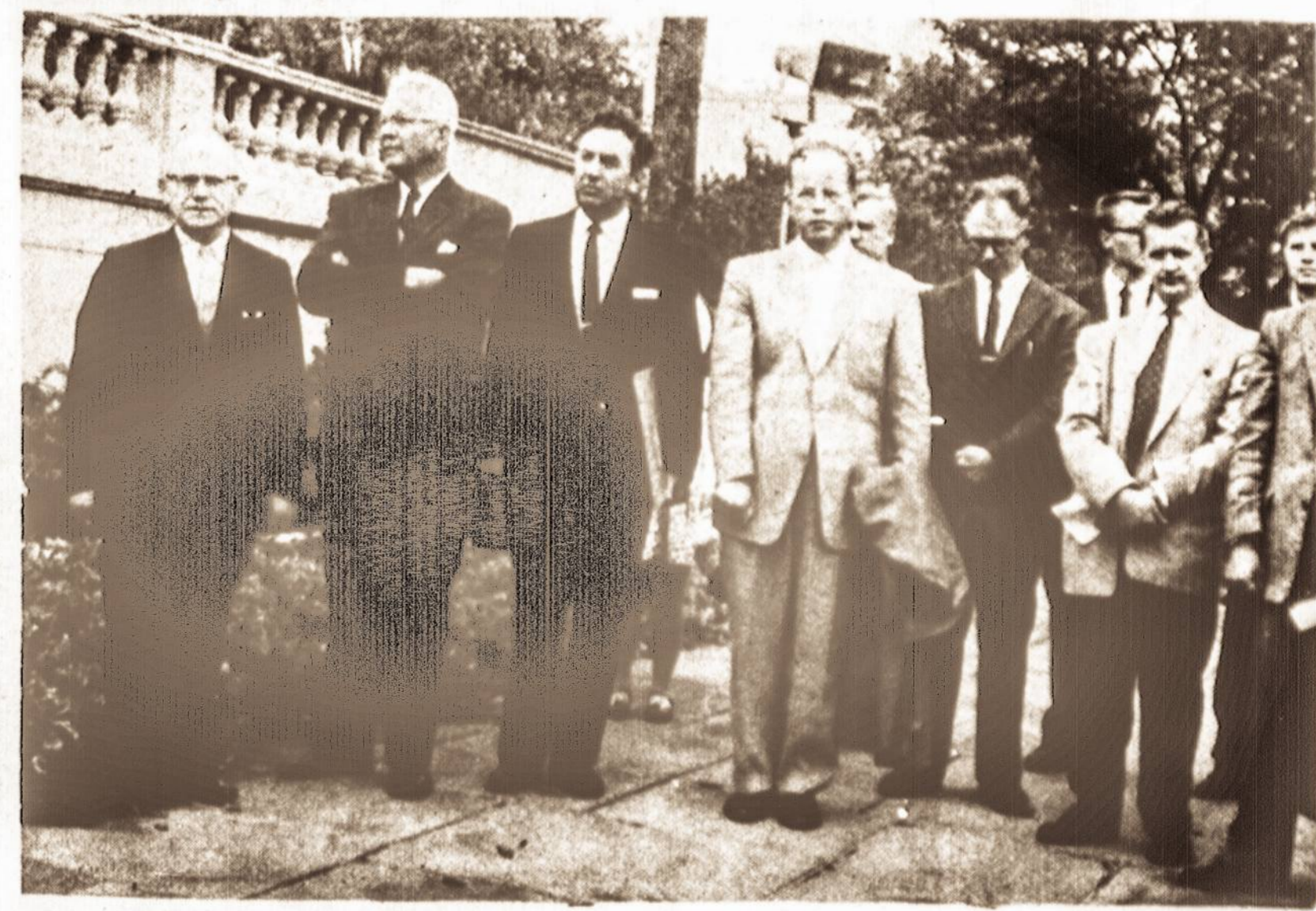
UN : RESTORE STOLEN INDEPENDENCE ^{to} LITHUANIA AND ALL OTHER CAPTIVE NATIONS!

DOWN with SOVIET COLONIAL GODLESS DICTATORSHIP

AMERICAN-LITHUANIA COMMUNITY INC.

MURPHY

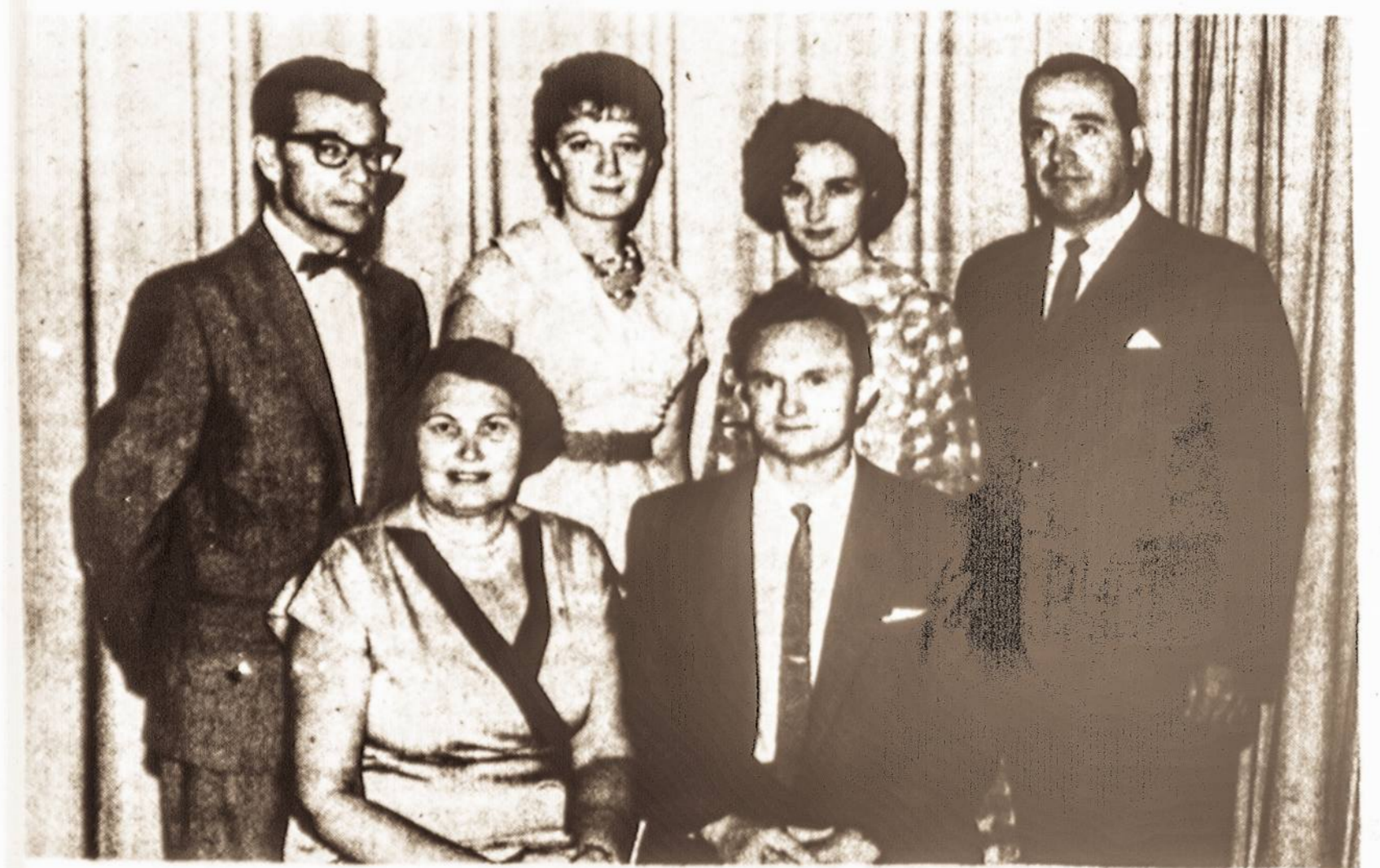
Šią milžinišką, net naktį apšviečiamą, iškabą, kurios turinys patį už save kalba, iškėlė lietuvių gyvenamoje gatvėje Waterbury Lietuvos Bendruomenė. Hakingas Waterbury American dienraštis sako, kad tai nuopelnas energingo dr. Petro Vileišio, kurio tėvas buvo pirmuoju Lietuvos pasiuntiniu ir įgaliotu ministru Washingtono. Tai puikus patriotizmo pavyzdys kitoms lietuvių kolonijoms.

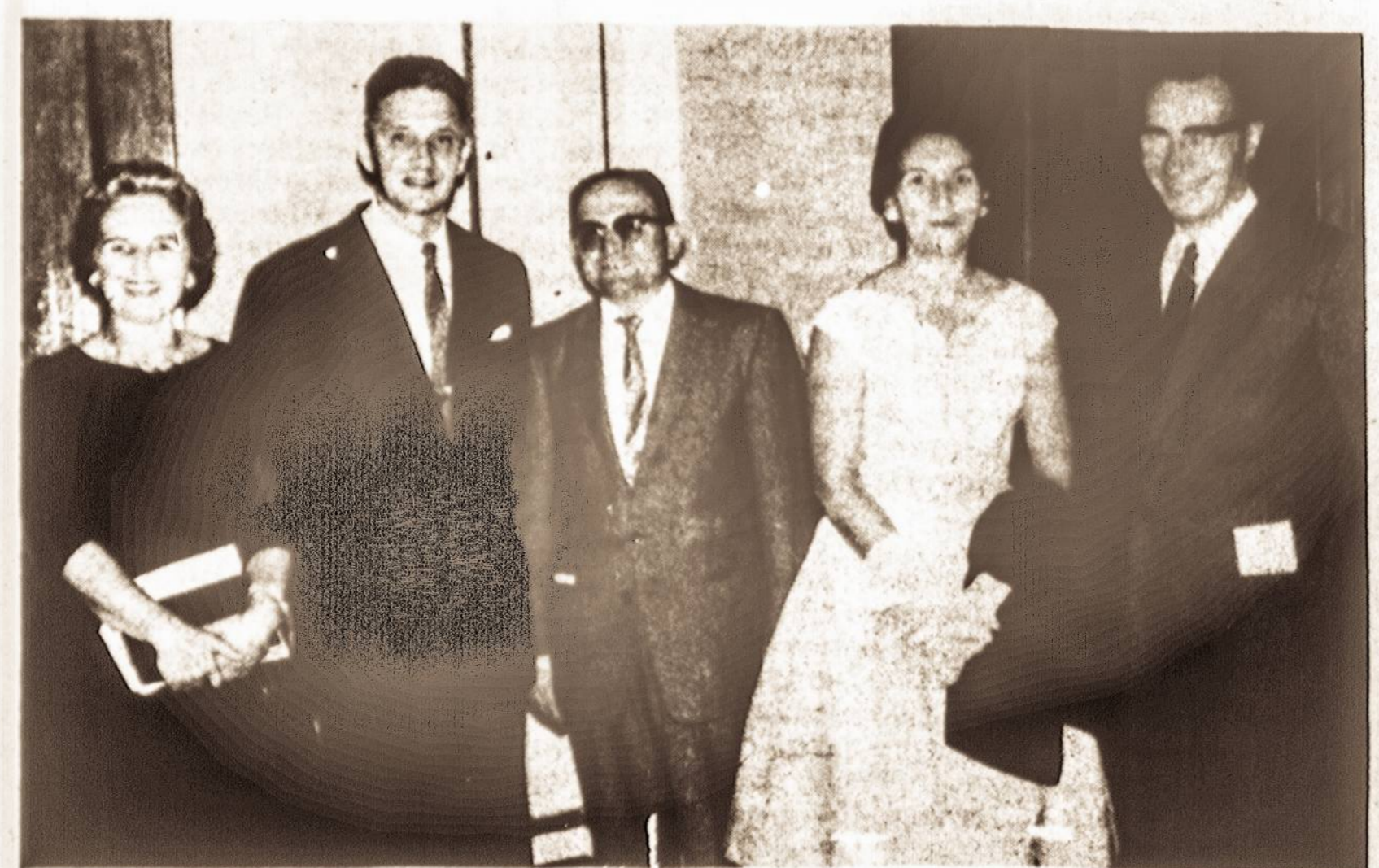
Per Zalgirio kautynių 550 metų sukakties minėjimą Clevelande. Iš k. į d.: L. Leknickas, inž. P. J. Ziūrys, Clevelando miesto tarybos narys R. Perk, adv. J. Smetona, V. Blynas, St. Barzdukas, V. Racevičius, P. Baltinis ir kt. V. Bacevičiaus nuotrauka

Clevelando miesto tarybos narys R. Perk, J. Nasvytis ir Churlionio ansamblis per Zalgirio kautynių 550 m. sukakties minėjimą, kuris įvyko rugsėjo 2 d. Clevelande, Museum of Art.

Los Angeles Lietuvos Bendruomenės apylinkės valdyba, kuri rengia pirmąją (Bendruomenės vardu) Kalifornijos lietuvių dieną. Iš k. į d. sėdi: O. Razutienė ir inž. J. Motiejūnas — pirmininkas. Stovi: J. Ažuolaitis, D. Karaliūtė, V. Mitkutė ir P. Deveikis, L. Briedžio nuotrauka

Clevelande neseniai susitiko seni draugai: N. Mockienė, St. Kairys iš Toronto, Ont., V. Senbergas, V. Pašakarnienė iš Houston Texas ir P. Mockus.

CHICAGOS OPEROS MOTERŲ CHORO atstovės Jūratė Navickaitė ir Angelė Nelšenė įteikia Chicago Lietuvos Vyrų choro pirmininkui Vyči. Radžiui Vytii, minint jų 10 metų dainavimo sukaktį spalio 2 d. Šalia stovi Margarita Monkienė, Operos Moterų choro seniūnė. Moterų chorui vadovauja Alice Stephens.

Studentų gyvenimas

REDAGUOJA: A. Butas, R. Kalvaitis, L. Mockūnas, S. Novickis.
MEDŽIAGA SIŪSTI: A. Butas, 39 Crosby Ave., Brooklyn 7, N. Y.

7-sis Santaros suvažiavimas

Septintasis santariečių suvažiavimas prasidėjo rugsėjo 9 dieną, Tabor Farm vasarvietėje. Po trumpų p. Bačiūno sveikinimo žodžių, ligšiolinė centrinės valdybos pirmininkė V. Gegevičiūtė priešpirtinėje dalyje paanalizavo Studentų Sąjungoj neseniai atsakytą anketą, norėdama sužinoti studentijos nuotaikas. Tolimesnėje programos dalyje dr. v. Kaupis ir J. Smulkštys padarė Santaros išleisto Lietuviško Liberalizmo kritišką apžvalgą, o L. Sabaliūnas perskaitė New Yorko filisterių parašytus referatus iš lietuvių laisvės kovų dvidešimtmečio. Tuos tris darbus paruošė J. Jaks — Tyris, A. Užpalis ir L. Sabaliūnas. Vakaro meninė programoj K. Almėnas skaitė savo "Keturias kartas," susidūrusias su išsilvijos problematika; V. Matulionis interpretavo keturias lietuviškas daineles; ir D. Mackuvienė surežisavo A. Skėmos Živilės trečio veiksmo skaitymą. Skaityme dalyvavo R. Kavollenė, A. Kėželis, J. Lintakas ir L. Smulkštys.

Seštheadienio programa prasidėjo "Keltone ir El

Dorado" — išsamia R. Šilbajorio paskaita apie A. Nykos — Nilūno poeziją. Nuo poezijos V. Babušis pasisuko mūsų laikų istorijon ir kalbėjo apie Sovietų Sąjungos "silpnybės ir stiprybes." Tolimesnį pavergtųjų padėties nagrinėjimą perėmė V. Trumpa ir V. Rastenis, kurie, apsiriboję okupuotąja Lietuva, padarė faktinį įvadą ir vėl kitą pašnekėsį — mūsų ryšius su dabartine Lietuva. Čia L. Smulkštys (Jr.) propagavo kaip galima didesnį bendradarbiavimą su saviškiais, o V. Adamkavičius patarė būti atsargiems, kad nepakliūtų okupacinės valdžios pinkles. Vakaro meninė dalis susidėjo iš A. M. Katiliško raštų skaitymo ir A. Stempuzienės recitalio. P. Stempuzienė, kuriai akompanavo J. Švedas, išpildė Gluck, Monteverdi, Schubert, Brahms, De Falla, Bartok ir kitų kompozitorių kūrinius. Iš dainuotų lietuviškų darbų ypatingo dėmesio susilaukė J. Švedo kompozicijos.

Sekmadienio programa buvo skirta Čiurlioniui paminėti. J. Pivorūnas pažvelgė į Čiurlionio

tapybą, J. Švedas pakritikavo Čiurlionį — kompozitorių, o dr. K. Ostrauskas klausytojus supažindino su pačiu Čiurlioniu ano meto kultūrinio klimato fone.

Suvažiavimui artėjant prie galo, V. Gegevičiūtė pranešė seštheadienį pravestų rinkimų ir naująją centrinę valdybą duomenis. Naujuoju pirmininku buvo išrinktas R. Valtys, o kiti pasiskirstė pareigas sekančiai: V. Babušis, vicepirmininkas; L. Smulkštys, išdinininkas; V. Janulevičiūtė, sekretorė; J. Mačiūnas, įgaliotinis rytams. Revizijos Komisijon įėjo: V. Elkinas, N. Macevičius ir A. Brazdys.

Turbūt visų dalyvių dėmesį šis suvažiavimas atkreipė savo programos stiprumu. Tiek kursų, užtrukusių tris dienas, tiek suvažiavimo darbotvarkė buvo pilna santariečių dominėto pasaulio temų. Peršasi išvada, kad toks suvažiavimas yra pati efektingiausia priemonė iš studento padaryti dvasiniai turtingai ir sąmoningai narį.

L. M. T.

SANTAROS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Rugsėjo 23 d. įvyko pirmasis New Yorko Santaros skyriaus naujų mokslo metų susirinkimas Audėnų bute. Buvo patiektas praeitų metų veiklos raportas ir išdėtos atskaita. Buvusiai valdybai, D. Audėnaitėi, K. Škėmaitėi, A. Simutytei, J. Maldučiui ir D. Statkutei, buvo padėkota už gerai atliktą darbą. Naujas valdybos rinkimai, pravesti su didele agitacija bei karštais ginčiais, davė šį rezultatą pirmininkas — J. Mačiūnas, sekretorė — D. Audėnaitė, išdinininkė — L. Vasillauskaitė. Valdyba ir skyrius su pasiryžimu pradeda naujus mokslo metus ir ruošiasi rimtam darbu. Verta

pažymėti, kad susirinkime dalyvavo daug svečių santariečių iš artimų ir tolimų miestų, kaip Chicagos, New Haveno, Los Angeles ir Hartfordo. Po rinkimų, buvo skanūs ir gausūs užkandžiai su kava.

STUDENTŲ DĖMESIUI

Spalio 14 d. (penktadienį) 8:30 val. vak., Festival salėje, 40 East 26 St., New Yorke, Studentų Santara ruošia viešą susirinkimą. Programoje — rašytojas Antanas Skėma, kuris kalbės opiais studentijai klausimais; G. Penikas rody filmus iš Santaros gyvenimo. Visi studentai kviečiami dalyvauti.

SANTARIEČIŲ KURSAI TABOR FARMOJE

Rugsėjo 6 dieną Tabor Farm vasarvietėje studentai santariečiai buvo susirinkę į tris dienas trukusius kursus. Pirmoji kursų diena buvo paskirta "gyvosios lietuviybės" sąvokai aiškinti. Už dienos programą buvo atsakingi V. Kavolis, V. Vepštas ir K. Paulikas. Vakare įvyko iš anksto nenumatytas J. Meko, Nykos — Nilūno ir A. Skėmos poezijos skaitymas.

Antrąją dieną monopolizavo lituanistika. Visa priešpirtė atiteko R. Vaičiui, kruopščiai nagrinėjusiam mūsų žodyną. Sekusioje dalyje V. Gegevičiūtė, V. Adamkavičius, J. Gibaltis ir R. Mieželis tyrinėjo įvairius Santaros organizacijos trūkumus ir sugestionavo veiklos uždavinius ateičiai. Vakare J. Gibaltis supažindino kursantus su rusų rašytoju Gorkiu, o po to buvo išklaustytos kelios Amerikos Balsul paruoštos juostelės, primenančios Lietuvos okupavimą.

Paskutinė kursų diena buvo palikta ideologijai aptarti. Kada studentai buvo susirūpinę individua-

lizmo sąvoka, filisteriai ginčijosi apie Santaros idėjinus dalykus, kuriuos jie popiet turėjo studentams suminėti. Tas kas filisterių buvo sutarta, L. Sabaliūno buvo studentams papasakota. P. Andriušio ir A. Gustaičio darbų ištraukų skaitymas ir lietuvių humoristikos apžvalga, kurią padarė L. Narbutis, buvo kartu ir kursų pabaiga. Kursai buvo baigti su humoru.

Mus pasiekė Darbo žurnalo antras numeris. Prisimenama Steigiamasis Seimas, A. Rannit rašo apie B. Pasternaką, žurnalas aiškina kodėl patalpino A. Šalčiaus straipsnį ir skaitytojus atsiprašo už "kai kurių žmonių prasilenkimą... su kasdieniniu padorumu." Žurnale plačiau pažvelgiama į Santaros — Šviesos žurnalą Metmenis ir aprašoma vasarą įvykęs Šviesos ir Filisterių Santaros suvažiavimas.

Neseniai pasirodžiusių Aidių septintas numeris pradėjo spausdinti Lietuviško liberalizmo recenziją.

Kaip sumažinti įtampą

Įtampa suprantama nervingas nerimas, kurį lydi įtempti raumenys. Dr. Joseph L. Fetterman sako, kad šiandieniniame gyvenime įtampa neišvengiama, bet galima išmokyti ją sumažinti.

Jis sako, kad asmuo vykdamas sveiką darbo, mankstos, poilsio ir maistingos dietos rutiną (įprastinę kasdienybę), geriau sugebės likti ramus įtampos laiku, kaip tie asmenys, kurie šios rutinos nesilaiko.

Kiekvienas privalo išmokyti vengti baimės kupinų padėčių. Kiekvienas būna jautrus tam tikroms padėtimis, todėl turėtų bandyti išvengti jų. Tačiau, ne visada galima tokių įtemptų padėčių išvengti, todėl būtina reikia surasti būdus šiam įtempimui atleisti. Anot dr. Fetterman kiekvienam asmeniui reikėtų pasirinkti tokias poilsio būdus, kurie daugiausia tinka jo kūno sudėčiai, jo domėjimuisi ir progoms.

Poilsio būdai yra šie:

1. Raumenų poilsis. — Raumenų poilsio fizinis patogumas laikinai gali suteikti gerą savijautą. Visiškas fizinis ir dvasinis poilsis yra vien geriausių priemonių įtampai sumažinti.

2. Gydomasis vandeniu. — Žmonės mėgsta vandenį ir gali rasti poilsį bei atsigaivinimą jame.

3. Mankšta. — Kartais pakanka vien tik fizinės veiklos,

darbo ar žaidimo, pasprukti nuo įtampos.

4. Turint galvoje, kad ne visada asmuo gali aktyviai dalyvauti žaidimuose ar atlikti sunkų fizinį darbą, laisvalaikio užsiėmimai suteikia daug būdų pailsėti.

5. Pramogos. — Sveikatos ar oro sąlygoms neleidžiant aktyviai dalyvauti, pramogos, kaip kinas, televizija, koncertai ar teatrai sumažina įtampą.

6. Aplinkos pakeitimas. — Dažnai patariama pasižalinti nuo kasdieninio gyvenimo įkyrėjimo, supančios kietos kasdienybės, nuolatinio telefono

nedarnaus skambėjimo, šeimos reikalavimų ir vis grįžtančių problemų.

7. Skaitymas ir muzika. — Daugumai žmonių skaitymas ir muzika yra patrauklūs būdai pailsėti, be to tai nereikalauja daug laiko ir energijos.

8. Susibūčiuliavimas. — Įtempimas, asmens jaučiamas, kai jis būna vienišas, gali išnykti, kada jis ar ji dalyvauja asmenų grupėje.

9. Cheminės priemonės. — Nepavykus pastangoms pailsėti, gydytojas gali prirašyti naminančių vaistų, kuriuos reikia imti tam tikru laiku.

Vyras yra blogas važiavimo mokytojas

Vyras yra blogiausias asmuo mokytis žmoną važiuoti automobiliu, nors jis ir galvotų, esąs geriausias pasaulio vairuotojas. Neturi specialaus išmoksinimo, tokie vyrai nesupranta, kad mokomasis automobilis privalo būti kontroliuojamas visą laiką, kas yra ypač sunku dviem kontroliuojant. Jie nesųksti patarimų, bet nesuteikia laiku tam tikrų nurodymų, kuriuos jo žmona galėtų atsakyti. Jie prileidžia, kad jų žmonos daugiau žino apie važiavimą, negu jie, kai buvo bepradedę važiuoti. Jie leidžia savo žmonoms pereigrai važiuoti. Jie nerodo žmo-

noms, kaip reikia važiuoti, o tik sako, kaip reikia važiuoti. Jie nesuteikia pakankamai instrukcijų prieš užsukant motora, apie mechaninius veiksmus, jėgų principus, pavojingų būklių atpažinimą ir panašiai.

Baltijos atstovų pasitarimai

Spalio 6 ir 7 d.d. įvyko Lietuvos, Latvijos ir Estijos Atstovų pasitarimai New Yorke, Estijos Atstovo būstinėje.

Pasitarimuose dalyvavo J. Kajeckas, A. Spekke ir J. Kaiv.

LIETUVIAI GYVENTOJAI

WOODHAVENE, OZONE PARK, RICHMOND HILL IR GLENDALE, ATSIMINKITE

JOHN J. TORMEY

DEMOKRATŲ KANDIDATĄ Į STATE ASSEMBLY IŠ 13 A-D

INDORSUOJA

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KOMITETAS
GERESNEI VALDŽIAI

Balsuokite Lapkričio 8 dieną

LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ

Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rukai, kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis
Prekes siunčiame ir per paštą

MARTHA & PETER LISAUSKAS

64-09 56th ROAD MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWining 4-8087

"Maistas taikai"

"Maistas taikai." Šiuo šūkiu Prezidento Eisenhowerio buvo sukviesta konferencija Washingtone. Dalyvavo didžiųjų labdaros organizacijų atstovai, valdžios ir visuomenės veikėjai.

Balfą atstovavo K. Skirpa, G. Grieniuvienė, Jurkuvienė ir šių žodžių autorius, Ruggiūčio 31 d. įvyko pasitarimai Baltuosiuose Rūmuose. Šiame pasitarime buvo diskutuojami klausimai: 1. Koks maistas numatoma gauti iš valdžios šalpos tikslams. 2. Kaip sudaryti sklandesnį bendradarbiavimą tarp labdaryų ir šelpiamųjų. 3. Šalpos agentūrų svarba, pareigos ir atsakomybė. Pietums vyriausybė pakvietė visus dalyvius į Mayflower viešbutį ir ten vyko diskusijos. Didžioji konferencija įvyko Valst. Departamento salėje. Dalyvavo svetimų valstybių ambasadoriai, kurių kraštams teikiama pagalba, JAV pareigūnai, Agentūrų delegatai ir šiaip veikėjai. Apie 200 asmenų.

Agrikultūros sekretorius Benson aiškino, jog JAV maisto išteklius yra duodamas ne todėl, kad jo turima per daug, bet kad suteikus pagalbą žmonijai, jos gerovė ir taikai. Benson pažymėjo, kad 1953 — 1960 metais maisto JAV išdalino už vieną bilijoną 326 milijonus dolerių. Dabar į užsienį šalpai duoda šias gėrybes: kvietinius miltus, kukurūzus, ryžius, pieno miltelius ir pupas; jų vertė yra apie 10¢ už svarą. Didžiausią dalinamo maisto dalį sudaro kviečiai. Tačiau nemokamas kviečių dalinimas neįgaliai veiki Kanados, Argentinos ir kitų kraštų ekonominei būčiai. Moraliniu atžvilgiu irgi nėra gera duoti dykal. Todėl kai kurie kraštai Amerikos maisto dalinimą panaudojo savo viešiesiems darbams apmokėti: kelių tiesimui, miestelių tvarkymui ir t.t.

Dar JAV vardu kalbėjo C. Taft ir kongresmanas Judd. Jie du pabrėžė kad Kongresas specialiai išleisti įstatymu (Public Law 480 — 550) maistą skiria žmonijai kilniausiu tikslu — "alkaną papenėti", ramybę ir taiką pasaulyje palaikyti.

Šalpos agentūrų vardu kalbėjo prel. E. Swanstrom; jis aiškino, kad bendradarbiavimas su JAV vyriausybe ir kraštais, kuriems gėrybės dalinamos, eina sklandžiai ir tautos gaunančios Amerikos pagalba yra labai dėkingos. Amerikos vyriausybė priėmė charakteringą emblema, kurioje atvaizduotas žemės rutulius su puošnia kviečių varpa ir užrašu "Food for peace" — maistas taikai. Amerika maisto teikimą kitiems kraštams pradėjo pirmame pasauliniame kare 1914 m.

Atsižvelgiant į šios misijos svarbumą, Konferencijai pasiūliau prašyti JAV vyriausybės skirti atitinkamą sumą (apie 100,000 dol.) kursams steigti, kuriuose per 3 mėnesius būtų teikiamos reikalingos žinios valdžios ir agentūrų asmenims į užsienį vykstantiems šalpos reikalais. Šiuose kursuose supažindinti su šalies proščiais, kultūra, kalba, ekonomine jų būkle.

Maisto paskirstymui užsienyje veikia 19 šalpos valdžios patvirtintų agentūrų, viena iš jų yra ir Balfas, kuris šio srityje veikia nuo 1955 m. Tais metais Bonnoje pasirašiau Balfos vardu sutartį su Vakarų Vokietijos vyriausybe ir su JAV atstovybe dėl maisto produktų įvežimo Vokietijoje likusiems lietuviams pabėgėliams (apie 8,000 asmenų). Sekančiais metais (1956) aplankęs pabėgėlių stovyklas, patyriau, kad latviai, estai ir lenkai kartu gyvenantieji stovyklose negauna maisto produktų. Todėl paprašiau padidinti 20% Balfui maisto atvežimą į Vokietiją ir jų tautybių žmonėms sušelpiti; pastarųjų buvo apie 2,000. Jiems ir dabar šioji maisto proporcija duodama. Nuo 1955 iki 1960 m. liepos 1 d. Balfas gavo iš JAV maisto produktų vertės už \$547,250.00 (3,908,700 svarų). Kol valdžia teiks maisto produktų, tol Balfas siųs likusiems Vokietijoje lietuviams pabėgėliams. Austrijoje ir Italijoje maisto produktų ten likusiems lietuviams nedaliname, nes jų mažas skaičius, maždaug po 100 asmenų kiekvienoj šaly. Esu susitaręs su NCWC ir jie mūsų žmonėms ten Amerikos maistą padalina. Kan. dr. J. B. Končius

NORI PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS—TAIP PAT APDRAUDŲ, REIKALAIS KREIPKIS Į AMERICAN HOME REALTY

84-14 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. — (Forest Parkway stotis) Tel. Hickory 1-5220

Advokatas William J. Drake Licensed Real Estate Brokeris

Pagalvok apie savo ateitį — ieškok tinkamą namą savo šeimai ir sau. Neatidėliok, bet ieškok, ir kreipkis į

AMERICAN HOME REALTY

Šiai firmai vadovauja biznyje patyręs advokatas WILLIAM J. DRAKE. Jis gerai apylinkę pažįsta, nes čia buvo kandidatu į Kongresą. LIETUVIAMS SPECIALUS PATARNAVIMAS. Šioje firmoje apdrausk savo namus, baldus nuo gaisro. Apdrausk nelaimingus atsitikimus prie savo nuosavybės. Nė per vieną kitą greičiau nuosavybę neparduosi. Niekas kitas Tau nesuras tinkamesnių namų.

DĖL TAUTINIŲ GRUPIŲ KONFERENCIJOS WASHINGTONE

Kaip jau žinoma, rugsėjo 19 d. Washingtone buvo sukviesta tautinių grupių konferencija Nixon - Lodge rinkiminės kompanijos reikalais. Dalyvavo daugiau kaip 200 asmenų, daugiausia kitomis kalbomis leidžiamų laikraščių redaktoriai, jų atstovai ir eliniai tautinių grupių visuomenės veikėjai. Kalbėjo viceprezidentas Dick Nixon, Darbo sekretorius J. P. Mitchell ir kt. Pirmininkavo J. Richardson, advokatas iš New Yorko, o kalbėtojus pristatė buvęs Marylando gubernatorius Theodore R. McKeldin, kuris dabar praktikuoja advokatūrą Baltimorėje.

Per pertrauką republikonų kandidatas į prezidentus R. Nixonas su kiekvienu susipažino ir su įvairiomis grupėmis nusifotografavo. Paskiau visi dalyviai buvo pakviesti pas prezidentą Eisenhowerį, kuris svečius priėmė Baltųjų Rūmų rožių sode ir ta proga pasakė kalbą.

American Nationalities for Nixon - Lodge konferencijoje dalyvavo 28 tautybių atstovai. Dalyvavo ir lietuviai, kurie turbūt pirmą kartą istorijoje, buvo pasidalinę į dvi grupes. Vienoje - žinomi lietuviai republikonai, kaip Shallna iš Massachusetts, Kvietkus ir Mack iš Pensylvanijos, Trečiokas iš New Jersey, Stephens-Steponavičius iš Illinois, dr. Vinikas, Barčiauskas ir kt. iš New Yorko. Kitą grupę

sudarė Bartkus ir Abraitis su savo žmonomis.

Pastarieji, jau kuris laikas bando sudaryti ispūdį lyg jie atstovautų lietuvių kilmės republikonus, prisistatę kažkokiais "lyderiais", kurie atstovauja net milijoną balsuotojų!

Tai, žinoma, nesąmonė, ir apie šią Bartkaus - Abraičio misrepresentaciją gerai žino ir pati republikonų vadovybė. Pasakojama, kad kvietimai į tą konferenciją jiems būvę išsiųsti paskutiniu momentu ir tai po jų pačių pakartotino prašymo. Dirva, paskelbdama net dieną, kada Bartkus gavo telegramą iš Washingtone, tai patvirtino... Kiti dalyviai buvo pakviesti dviem savaitėms anksčiau.

Keistai ir ne vietoje atrodė Abraitienė su Bartkuvienė, apsiengusios tautiškais drabužiais. Nuo ankstyvo ryto (prieš 8) jos jau budėjo salėje, kad nepažlopsotų progos nusifotografuoti su Nixonu, tarytum, tai būtų buvęs vienintelis konferencijos tikslas. Kai Illinois atstovai buvo iškviesti, tai jodvi taip greitai pristojo Nixoną, kad kiti tos delegacijos nariai nebegalėjo prie kandidato nei prisigretinti. Kažkas pirštu rodydamas į Abraitienę ir Bartkuvienę, klausė, kokia proga ta moteriškė su savo dukteria taip apsiengė... Į šį klausimą nesinorėjo net atsakyti..

Šis republikonų sukvietas susirinkimas buvo tik vienu

tikslu: padėti Nixonui ir Lodge laimėti rinkimus, suagituojuant daugiau demokratų ir nepriklausomų balsuotojų už republikonų kandidatus.

Kiekvienas lietuvis, kuris remia Nixon ir Lodge, labai daug gali prisidėti savo draugų ir kaimynų tarpe steigdami "Volunteers for Nixon" klubus. Tokių klubų jau esama keletas tūkstančių ir republikonų centras tam tikslui yra išleides įvairių pažymėjimų ir literatūros. Kiekvieno piliečio parama bus įvertinama.

Tik kelios savaitės beliko iki rinkimų. Netrukus prasidės pats didžiausias įkarštis, kuris turės nulemti rinkimus republikonų naudai.

Spalio 23 - 29 savaitę, pavadintą "Operation Freedom" republikonų vadovybė skiria tautybėms, kovojančioms su komunistu. Šios savaitės įvykiai prasidės su Vengrijos sukilimo prieš sovietų okupaciją minėjimu, be to, tą savaitę Nixonui bus iškelta "Leadership for Freedom Scroll" su 35 milijonų piliečių ir jų šeimų parašais.

"Operation Freedom" savaitės proga ir lietuviai raginami pasidaruoti Nixono - Lodge laimėjimui.

JOHN BALTADUONIS
FRANKFORD AVENUE
Cafe
1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

SENSATIONAL DISCOUNT SALE

* Big Sofa-Bed with Built-in Bedding Compartment Selected Decorator Fabrics

ALL 8 PIECES \$129.95 for Your Living Room

Included: In this outstanding room outfit you get a sofa-bed with roomy bedding compartment, a comfortable rocker, a recliner chair, 2 step tables, one cocktail table and 2 beautiful table lamps. A complete room outfit.

* Note: The Comfortable Recliner Chair

* Pair of Decorator Lamps

* Also included: 2 Blonde Oak Step end tables and 1 cocktail table.

* Resilient Spring Construction for added comfort.

Cypress Bedding & Mattress Co.

3427 FULTON ST.

AP.7-8802

BROOKLYN, N.Y.

KLAUSKITE PATYS SAVES

Į žemiau pateiktus klausimus jums atsakys firma, kuriai rūpi geras pataravimas prieš jums siūniant

DOVANŲ PAKETUS Į U.S.S.R.

1. Ar firma yra patikima?
2. Ar yra tai įrodžiusi?
3. Ar ji rūpestingai supakuoja, išsiunčia ir paruošia visus reikiamus dokumentus?
4. Ar ji naudoja geriausias įpakavimui dėzes?
5. Ar ištikro ši firma dirba daugiau, kaip 25 metus?
6. Ar ji yra oficialiai patvirtinta?

Atsakymas bus TAIP į visus aukščiau pateiktus klausimus, jeigu jūs savo dovanų paketus siūsite per bet kurį iš skyrių:

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

263 Market St.
Newark 2, N. J.
MArket 3-1968

390 W. Broadway
S. Boston 27, Mass.
ANdrew 8-8764

346 Third Ave.
Pittsburgh 22, Pa.
GRant 1-3712

851 Hollins St.
Baltimore 1, Md.
MULberry 5-5787

716 Walnut St.
Philadelphia 6, Pa.
WAlnut 5-3455

4102 Archer Ave.
Chicago 32, Ill.
FRontier 6-6399

1313 Addison Rd.
Superior Ave. & 71 St.
Cleveland 3, Ohio
UTah 1-0807

1991 Broadway
New York 23, N. Y.
LYceum 5-0900

6446 Michigan Ave.
Detroit 10, Mich.
TASHmoo 5-7560

683 Hudson Ave.
Rochester 21, N. Y.
BAKER 5-5923

979 Broad Street
Trenton, N. J.
Tel. EXport 4-8085

Didžiausia paminklų gamybos
įmonė Chicagoje

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

HAROLD E. NELSON
Prezidentas

3914 WEST 111th STREET
CHICAGO, ILLINOIS
(Prie Šv. Kazimiero kapų)

Telefonas: BEdardceat 3-6335
KALBA LIETUVIŠKAI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

- Philadelphijoje -

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET - PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMAŅAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

- Brooklynne -

JUOZAS GARŠVA

235 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADŽEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI ĮSUKOVIJA
AUTOMOBILIUS IVARĖMS REIKALAMS

LAPKRIČIO 8 DIENĄ, MES, KARTU SU MILIJONAIS PILIEČIŲ
EISIME Į RINKIMŲ PUNKTUS IR RINKSIME PREZIDENTĄ.

NUO MŪSŲ SPRENDIMO PRIKLAUSYS, KAS TURĖS UŽIMTI
BALTUOSIUS RŪMUS ATEINANTIEMS KETURIEMS METAMS.

Nuo mūsų balsavimo priklausys Jungtinių Amerikos Valstybių prestižas.
Nuo mūsų balsavimo priklausys Imigracijos įstatymo pakeitimas.
Nuo mūsų balsavimo priklausys komunistų ekspansijos sulaukymas.
Nuo mūsų balsavimo priklausys Pavergtųjų Tautų, įskaitant ir mūsų kilmės kraštą
Lietuvą, apsisprendimo klausimo kėlimas Jungtinėse Tautose.

MES TURIME BALSUOTI UŽ SENATORIUS F. J. KENNEDY IR L. B. JOHNSON.

Balsuokime už KENNEDY ir JOHNSON ir visą Demokratų sąrašą. Balsuodami už De-
mokratų Partiją yra mūsų pačių partija.

KENNEDY ir JOHNSON stovi už Demokratų programą, priimtą paskutinėje konvencij-
oje. Demokratų programa apima visus mums rūpimus ir pageidaujamus klausimus.

Demokratų Partija rūpinasi mūsų viltimis ir aspiracijomis, todėl balsuokime už
DEMOKRATUS, balsuokime KENNEDY - JOHNSON ženkle! BALSUOKIME EILEJE B.

DEMOCRATIC STATE COMMITTEE
NATIONALITIES DIVISION
LIETUVIŲ SKYRIAUS PIRMININKAS ANTANAS J. VARNAS

Rengia koncertą

Baltimore, Md. — Phi-
ladelphijos Lietuvių Tauti-
nio Ansamblio koncertas
įvyks spalio 22 d. Lietuvių
svetainės (851 Hollins St.)
didžiojoje salėje. Pradžią 7
val. vak. Po koncerto šokiai,
bufetas, baras. Šeštadieni-
nės mokyklos auklėtiniams
lėjimas nemokamas. M. S.

JUZĖS AUGAITYTĖS MOKINIŲ KONCERTAS

Spalio 15, šeštadienį, 8
v. v. Philadelphia Ethical
Society salėje, 1906 Ritten-
house Square (tarp Walnut
ir Locust gatvių) įvyksta
Juzės Augaitytės dainavimo
studijos mokinių koncer-
tas.

Dalyvauja: Linalda Kal-
vaitienė, Ona Matijošaitytė
ir Stasė Kaillūtė. Taip
pat kitatautės: Aida Ber-
zirš, Anna Del Borrello ir
Roza Naso.

Lietuvių visuomenė šią
progą turėtų nepraleisti ir
savo apsilankymu paremti
jaunąsias jėgas dainos me-
ne. V. S.

ISNUOMOJAMAS 5 kam-
barių butas porai Woodha-
veno sėkclijoje. Nuoma:
\$90.00. Park Hill Realty,
84-17 Jamaica Ave., Wood-
haven 21, N. Y. Tel. VI
3-1477.

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

PARDUODAMA SENIAI ĮSTEIGTA ALAUS

distribucijos ir vaisvandenų gamybos įmonė. Visi
automatiškai įtaisyti ir pakankamai medžiagos. Trys
vyrų gali operuoti. Tik atsakingi ir suinteresuoti
asmenys priyalo kreiptis. Kitiems nepatartina.

BEN KRALIK

93 WARWICK STREET NEWARK, N. J.
Tel. MArket 2-5270

Albert F. Peters (Petrauskas)

Park Hill Realty

Apdrauda, nekilnojamas turtas, federaliniai, valstybės
ir miesto taksai. Notary Public.

84-17 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-1477

Lietuviai biznieriai New Yorke ir apylinkėse

ROBERT F. NARK

Apdraudus **AUTO Specialistas**
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N.Y.
Tel. MAIN 4-6400 VA 5-0783

Discounts to qualified
APPLICANTS
Mutual Insurance
Insure your tomorrow today!

Park Florist

Gėlės pristatomos / bet kurias
pasaulyje vietas.

MATTHEW MAZEIKA
Savininkas

80-15 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

White Horse Tavern

BARAS,
RESTORANAS
IR SALĖ

DUODAMI
POLAIDOTUVINIAI
PIETŪS

86-16 JAMAICA AVE
Woodhaven, N.Y.
Tel. Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

SILVER BELL BAKING CO.

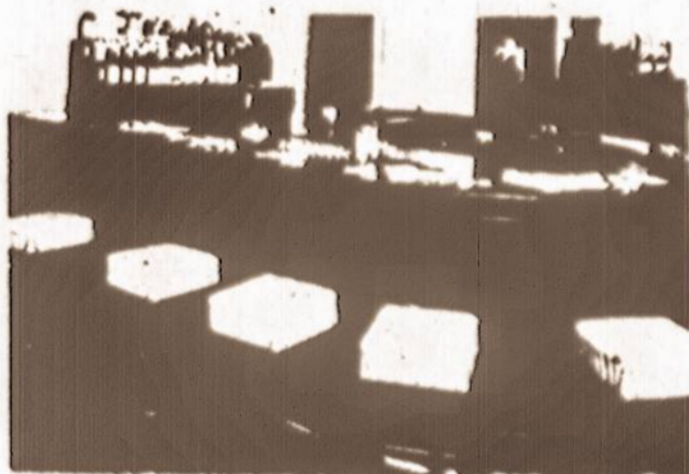
A. RADZIŪNAS
Savininkas

Mūsų specialybė. **lietuviška duona**
Pyragai vedybiniams ir
kitokiems pokyliams
Patarnavimas sažiningas ir greitas
36-40 STAGG STREET
BROOKLYN 6, NEW YORK
Telefonas Evergreen 7-1123

Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai - visi trys lietuviai -
rūpestingai, sąžiningai ir pigiai
patarnaus jums, jei tik jūsų auto-
mobilui reikalingas bet koks -
didelis ar mažas patarnavimas.
Complete automotive repairs
85-42 WOODHAVEN BOULEVARD
WOODHAVEN, N. Y.
(86th Ave. kampas prie Jamaica Ave.)
Telefonas: Virginia 6-9683

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

Pietūs ir vakarienė
Jaukus baras
Salė susirinkimams
vestuvėms ir
pobūviams
Gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŠKIEMS
suėjimams nemokamai
VACYS STEPONIS
Savininkas

40 EAST 26th ST. NEW YORK CITY MU 3-2928

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas
3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APlegate 7-0349

PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi
stereo fonografi, dulkių siurbiai, oro vėsin-
tuvai. Didelės nuolaidos Admiral ir Motorola
aparatus. 40% nuolaidos Blaupunkt vokiš-
kiems Hi-Fi.

TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radi-
as, Darbo valandos kasdien iki 7 v. v.
Penktadieniais iki 9 v. v.

Arlington RESTAURANT

COCKTAIL LOUNGE, DINING, DANCING, CATERING
HALL FOR ALL OCCASIONS

385 ARLINGTON AVENUE at HALE AVENUE
Under BMT Jamaica Line - Norwood Avenue Station
Phone: TAYlor 7-9842 ONA ir JONAS VALAIČIAI

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
STIKLINIS BARAS. VIENA GRAŽIAUSIŲ UŽEIGŲ.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: Evergreen 4-9533

Winter Garden Tavern Inc.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Telefonas: Evergreen 2-6440

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokiems
pramogoms. Geriausias lietuviškas
maistas prieinamomis kainomis.
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

GERIAUSIAS INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Joseph Andrusis TRAVEL BUREAU

BILIETAI PARDUODAMI

visomis susisiekimo
priemonėmis į visas
pasaulyje vietas

87-09 Jamaica Avenue
Woodhaven, 21, N. Y.

Telefonas
VI 7-4477

PERKANT - PARDUODANT NAMUS AR IŠNUOMOJANT BUTUS, APDRAUDOS,
federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirkimui piniginių perlaidų
(Money Orders) ir įvairiausiai kitais reikalais, kreipkitės

HAVEN REALTY INSURANCE

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y. TEL. VIRGINIA 7-4477
Kasdien nuo 9 val. r. iki 9 v. v. Sekm. nuo 1 v. p. p. iki 5 v. v.

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

(kurtas 1903 metais)

SENIAUSIA SPORTO ORGANIZACIJA
BARAS - RESTORANAS - KABARETAS
Jauki salė parengimams

1332 HALSEY STREET BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9790

REPUBLIC Wine & Liquor Store

MARIJONA JOKUBAITIS
ir JURGIS JOKUBAITIS

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. Evergreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI

(vairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

VIENYBĖ

Flena Kulbokienė-Kulber su dukteria Gabija svečiuose pas Edvardą ir Hildą Kanclerius, Fiosole, Italijoje, netoli Florencijos. Kartu su jomis - Barbara Kanclerytė, vienybietės Natalijos Kulbokienės proank

J. Bagdonas, dailininkas, 10 metų išgyvenęs Bogotoje, dabar Washingtone turis skulptūros ir keramikos studiją, taip pat meno galeriją, lankėsi New Yorke ir ta proga buvo užėjęs į Vienybę.

Inž. Jonas Baltus su žmona Jieva siūnia linkėjimus iš Kanados kalnų (Oratoire Saint Joseph du Mont-Royal) kur jiedu dabar atsotogauja.

Pranas Lapė, žinomas dailininkas, keletą mėnesių praleidęs Maine valstybėje, grįžo prie savo nuolatinio darbo studijoje ir mokykloje.

Jurgis Gudelis, iki šiol gyvenęs Brooklyne, išvyko į Los Angeles, Cal. "Vienybės skaitytoju buvau ir būsiu", savo atsisveikinimo laiške rašo Gudelis.

Vladas Butėnas parašė antrąją dalį savo knygos "Lėnktynės su šėtonu". Su pirmąja knygos dalimi rašytojas turėjo pasisekimo skaitytojuose.

VI. Mingėla praneša, kad jo parašyta kun. A. Miluko monografija atiduodama spaudai ir turės pasirodyti ateinančių metų pradžioje. Knyga leidžiama visuomenės aukomis, kurios tebesiūnčiamos šiuo adresu: 153 E. Parkhurst Place, Detroit, Mich.

Nadas Rastenis, iš Baltimorės, naujai išleistame Worlds Poetry Day (spalio 15) leidinyje (directory) atstovauja Lietuvą. Leidinyje idėta N. Rastenio nuotrauka ir trumpas eilėraščių.

Dr. M. Slapšys, nuo šių metų pradžios dirbęs Washingtono, okeanografijos istaigoje, savaitgali praleido pas draugus New Yorke.

R. Sidzikauskienė grįžo iš Kalifornijos, kur aplankė Devenius ir kitus artimus draugus bei pažįstamus.

R. Misiūnas, vietos biznierių Juozo ir Izabelės Misiūnų sūnus, neseniai baigė biznio administracijos kursą New Yorke universitete.

Nepamirškite atnaujinti Vienybės prenumeratą!

Prof. Končiaus pagerbimas

Prof. I. Končius, Korp. Vytis ir Akademikų Skautų Draugovės Garbės Naris, neseniai buvo apdovanotas vienu iš aukščiausių Lietuvos Skautų Sąjungos garbės žymenių - Geležinio Vilko Ordinu. Šia proga Akademikų Skautų Sąjūdžio Bostono skyrius profesorius rengia pagerbimo pokylį spalio 16, sekmadienį, 4 val. Tautinės Sąjungos namuose, 484 E. Fourth St., So. Boston, Mass.

Spalio 23, sekmadienį, (o ne spalio 16, kaip buvo skelbta spaudoje), 12:15 val. p. p. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne, įvyks Lietuvos Studentų Sąjungos New Yorke skyriaus susirinkimas. Programoje dr. V. Vyganto paskaita apie pasaulio studentų organizacijas - ir komunistines ir laisvojo pasaulio. Po paskaitos - valdybos rinkimai. Visi New Yorke studentai, ypač šiais metais pradėję studijas, ragunami dalyvauti. SKYRIAUS SEKRETORE

Siuntiniai is Amerikos...

(Atkelta iš 1 psl.)

apklausta desimtys žmonių. Visi jie parodė vieną ir tą patį: Savickienė nupirkdavo iš jų įvairiausias medžiagas, daiktus. Iš pil. Šimulaitės ji pirklo lovatiesę už 1,500 rublių, iš Jono Jakšto, Petrės Matulaitienės supirkinėjo kitus daiktus. Daugiausia tai - prekės, kurias įvairios dėdulės ir tetulės atsiųsdavo savo giminėms iš užjūrio.

Bet nei dėdulės, nei tetulės, matyt, nežinojo, kad už paskutinius centus stundčiamais įvairiausiai skudurais jų gimnaziškai spekuliuoja, apgaudinėja žmones, pasinaudodami kalpiličių naivumu, lupa iš jų keliskart brangiau, negu tie "amerikoniški" daiktai verti. Teismo metu tai buvo neginčijamai įrodyta.

A. Savickienė nubausta už spekuliaciją pagal įstatymus. Atrodo, tuo ir būtų galima baigti. Tačiau, su-

sipažinus su bylos medžiaga, kyla daug minčių. A. Savickienė eilę metų vertėsi šiuo "amatu". Kybartuose visi apie tai žinojo ir tylėjo. Milicijos igalotinis gyvena kaimynystėje su Savickiene, jo namas tik per gatvę. Bet pareigūnas nutarė geriau nesipykti su kaimynais ir, keletą metų žinodamas, kad Savickienė apgaudinėja žmones, tylėjo. Tylėjo ir miesto vykdomojo komiteto vadovai, kaimynai, visuomeninės organizacijos. Maža to, atsirado ir tokių dėdžių ir tetų, kurie dargi padėjo Savickienei spekuliuoti. Paaškėjo, kad dauguma supirktų daiktų ji realizuodavo per Kauno pramprekybos komiso parduotuves Nr. Nr. 4 ir 26. Patikrinimas parodė, kad per nepilnus trejus metus A. Savickienė per šias komiso parduotuves pardavė kelis šimtus tūkstančių rublių. Po 4 - 5 kartus

per mėnesį varstydavo A. Savickienė šių komiso parduotuvių duris. Parduotuvių darbuotojos J. Vizbarienė, S. Turauskienė, M. Anziulienė, F. Karalkova ją pažinojo, taip sakant, kaip nuluptą. Joms ir komiso vadovams buvo žinoma, kad A. Savickienė prekes pristato taip pat savo brolienės M. Marcinkevičienės, sūnaus A. Savicko ir kitų vardais, nors pinigų pasiima pati. Tačiau komiso darbuotojai, užuot pranešę teisingumo organams, įteisino A. Savickienės spekuliaciją, sudarė jai sąlygas apgaudinėti žmones.

Tačiau jų niekas atsakomybėn nepatrakė. Jie dargi teismo kvietimu neatvyko į teismo posėdį. Argi jie ne A. Savickienės bendrininkai?

A. MARCINKEVIČIUS
("Tiesos" koresp.).

New Yorke lietuvių republikonų sudarytas "Volunteers for Nixon" komitetas. Iš k. į d.: (sėdi) F. Saranka, D. Klinga, Pr. Narvydas. Stovi: P. Pusnikas, L. Virbickas, K. Bačasakas, inž. K. Krulikas, J. Narvydas.

Zalgirio kautynių sukaktis Brooklyne

Lapkričio 19, šeštadienį 7 v. v., Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne, ruošiamas Zalgirio kautynių 550 metų sukakties minėjimas. Programoje: akademinė dalis, meninė dalis ir šokiai. Orkestras ir bufetas. Paskaita apie Zalgirio kautynes skaityti pakviestas vienas žinomas istorikas.

Prof. J. Žilevičius parengė 4 skudučių kompleksus, viso apie 40 vienėtu.

A. Skėmos VIENAS ir KITU valdinime gruodžio 3 ir 4 dalyvaus šie aktorai: Asė Dauguvietytė, Elvyra Ošlapienė, Laima Vasiliauskaitė, Juozas Boley, Zenonas Jurys, Leonas Karmazinas, Kazys Vasiliauskas, Algis Žemaitaitis. Veikalą režisuoja V. Valiukas, dekoracijos dail. T. Valiaus. Rež. padėjėjas - Vyt. Strolia, administratorius - K. Vasiliauskas.

V. Damijonaitis, kuri New Brittaino Stanley Tools kompanijos vadovybė paskyrė vyriausavo imonės gamybos inžinierium. Damijonaitis yra baigęs technologijos mokslus Vytauto Didžiojo universitete ir jau Lietuvoje buvo diplomuotas inžinierius.

Jauna solistė T. Stankūnaitė, dainuos Balfo koncerte, lapkričio 19 d. Elizabeth, N. J.

PARDUODAMAS dviejų šeimų mūrinis namas Woodhavene, po 5 kambarius, porčius, gasu šildomas, naujai atremontuotas, Kaina: \$21,000. Park Hill Realty, 84-17 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 3-1477.

PARDUODAMA vienos šeimos mūrinis namas Woodhaveno apylinkė. 7 kambariai, 2 maudynės ir išvietė, aliejum šildomas, pusiau atskiras. Kaina: \$15,990. Park Hill Realty, 84-17 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 3-1477.

RICHMOND HILL - 87-33 118th Street, atdara šeštadieniais ir sekmadieniais, atskiras 2 šeimų namas. 5½, 5 ir 3 kambariai. 40 pėdų priekis, moderniškas, žemutinis butas su naujai įrengta virtuvė su moderniška keptuve. 2 garažai, netoli Subway, mokyklų ir krautvių. Kaina \$23,500. Kreiptis: CAMERON REALTY, tel. VI 3-8850.